

FOTO: TOMAS SVENSSON

Falsterbo hösten 2008

MIGRATION COUNTS AT FALSTERBO IN THE AUTUMN OF 2008

Räkningar i Naturvårdsverkets regi bedrevs mellan 1 augusti och 20 november. Den övervägande majoriteten av arterna räknades medan åldern bestämdes för rovfåglar och vissa andra grupper. Sammantaget en bra säsong där totalsumman ligger väl över genomsnittet. Uppgången fortsätter för flertalet långsiktigt ökande arter medan listan med signifikant minskande arter sakta krymper något. Även om den genomsnittliga ungfågelsandelen låg något under medel uppträdde flertalet rovfåglar talrikt, med exempelvis nya rekordnoteringar för röd glada och sparvhök. Lågtryckspassager i augusti gav höga antal av adulta vadare och tärnor. Flera tropikflyttande tättingar räknades i relativt höga antal och den milda senhösten borgade för goda siffror för flertalet kortflyttare. Bland invasionsarterna registrerades måttliga rörelser av främst större hackspett, sidensvans, stjärtmes, blåmes, nötkråka och gråsiska.

MEDDELANDE NR 247 FRÅN FALSTERBO FÅGELSTATION

AV NILS KJELLÉN

De standardiserade hösträkningarna i Naturvårdsverkets regi påbörjades hösten 1973 som en del i deras fågelmonitoring. Sedan 2001 ansvarar undertecknad för dessa räkningar som för närvarande redovisas i Fåglar i Skåne. Numera presenteras det samlade resultatet löpande även på Falsterbo Fågelstations hemsida under www.skof.se/fbo/index_s.html

Det nedmonterbara vindskyddet på Nabben, bekostat av Naturvårdsverket och Vellinge kommun, klarade sin första hela säsong.

FÄLTARBETE

Under perioden 1 augusti till 20 november upprätthölls daglig bevakning av sträcket. Samtliga arter räknades från gryningen fram till 14.00 svensk normaltid. Om det vid denna tidpunkt fortfarande pågick rovfågelsträck räknades detta fram tills det upphörde. Under ett fåtal dagar, när sträcket på grund av otjänlig väderlek varit obefintligt, har räkningarna avslutats före 14.00. Nils Kjellén har räknat under hela perioden. Under perioden 11 augusti–10 november har räkningarna skett tillsammans med Aron Andersson. Vi delade då upp arterna för att erhålla så god täckning som möjligt. Observationsplats har hela tiden varit den sydvästligaste udden, Nabben. Endast under ett fåtal dagar då vindarna förskjutit rovfågelsträcket mot norr har observatörerna flyttat upp till Fyren vid middagstid, för att täcka sträcket bättre. Som avlösare för någon av oss under ett fåtal dagar har Bengt Grandin, Erling Jirle, Pekka Westin m.fl. fungerat. Alla inblandade tackas varmt för sin medverkan.

Inga sträcksiffror har inkommit från Stevns klint, på den danska sidan av Sundet. Från Hellebæk, norr om Helsingör, med bevakning 62 dagar under perioden 13 augusti–9 november, har siffror erhållits från Steen Søgaard.

RESULTAT OCH DISKUSSION

Efter en solig och fin majmånad var vädret under sommaren mer växlande. Sammantaget torde den relativt normala väderleken snarast ha gynnat häckningen för flertalet fågelarter. Efter en bra inledning kraschade gnagartillgången allmänt i Norrland varför häckningsresultatet verkar ha blivit sämre än under 2007 för flertalet nordliga rovfåglar. Bristen på gnagare resultera-

de även i den största invasionen av pärlugglor på många år i södra Sverige under hösten. Lågtryckspassager västerifrån under augusti gav en fin passage av adulta vadare och tärnor, medan måsarna sträckte i mer normala antal. De tropikflyttande rovfåglarna var talrikare än föregående höst och tättingar som ladusvala, trädpiplärka och gulärla sträckte i goda antal. Bortsett från en period med ostvindar i september dominerande västvindarna hela hösten, vilket generellt leder till en bättre koncentration till Falsterbo. Det var dock allmänt rätt blåsigt. En förhållandevis mild senhöst, i princip utan nattfrost, gav en fin passage in i november. Slående var dock avsaknaden av goda rovfågelsdagar, med högtrycksväder och svagare vindar, från oktober och framåt. Ovanligt talrika var istället t.ex. vitkindad gås och steglits. Måttliga invasionsrörelser registrerades för större hackspett, stjärtmes, blåmes, nötkråka och gråsiska.

Totalsumman på närmare 2,5 miljoner sträckare har endast överträffats fyra gånger tidigare: 1975, 1981, 2001 och 2006. Medelvärdet höll sig relativt konstant under 1970och 1980-talen. Efter en tydlig nedgång under 1990-talet ligger genomsnittet för de senaste åtta åren klart över motsvarande för de tidigare decennierna. En motsvarande ökning syns även i häckfågeltaxeringarna (Lindström m.fl. 2009). Allmänt fortsatte ökningen för flertalet uppgående arter medan det finns tendenser till att nedgången bromsats för en del arter som uppvisar en signifikant minskning under hela perioden. Nedgången fortsätter dock för de arter som minskat mest under perioden och allmänt gäller fortfarande att procentuellt fler tropikflyttare minskar jämfört med kortflyttarna. Värden för samtliga arter kan hittas på hemsidan.

ROVFÅGLAR

Liksom tidigare år har de ej åldersbestämda rovfåglarna fördelats efter bestämd procent i varje 10-dagarsperiod. Sammanlagt 57 700 rovfåglar har endast överträffats fem tidigare höstar. Liksom för flertalet sträckare var antalen förhållandevis låga under 1990-talet, för att sedan stiga påtagligt. Årets förhållandevis höga antal är dock starkt beroende av den höga sparvhökssiffran. Ungfågelsandel åren 2007–2008 samt medelvärden för olika tidsperioder återfinns i

Ungfågelsandel (%) bland sträckande rovfåglar i Falsterbo 1986-2008.

Proportion of juveniles (%) among migrating raptors at Falsterbo 1986-2008.

	2007	2008	Medel Mean	Medel 86–90	Medel 91–95	Medel 96–00	Medel 01–05	Medel 06-08
Bivråk	9	16	12	13	10	11	13	14
Brun glada	21	29	15	15	15	7	26	24
Röd glada	70	63	77	83	76	75	76	69
Havsörn	40	32	39	36	36	29	52	42
Brun kärrhök	69	71	76	76	78	77	74	70
Blå kärrhök	75	65	65	60	57	66	74	67
Stäpphök	50	100	47	25	0	100	46	72
Ängshök	25	86	61	51	51	69	75	59
Duvhök	100	86	92	96	95	100	95	62
Sparvhök	84	67	77	79	80	73	78	76
Ormvråk	51	47	47	38	44	53	49	49
Fjällvråk	76	24	27	25	19	19	35	41
Mindre skrikörn	0	0	1	0	0	0	8	0
Kungsörn	100	-	57	43	68	100	75	100
Fiskgjuse	38	44	52	50	51	60	51	45
Tornfalk	83	79	77	70	75	79	81	81
Aftonfalk	0	0	92	50	78	100	100	33
Stenfalk	90	67	86	88	86	82	91	78
Lärkfalk	90	88	87	89	84	87	85	90
Pilgrimsfalk	34	30	31	40	31	29	29	32
Medel	55	52	56	51	52	61	61	54
12 arter	64	55	59	59	58	59	61	59

Tabell 1. Den genomsnittliga procentandelen ligger faktiskt något under medel för hela perioden, antingen vi jämför 20 eller bara de 12 vanligaste arterna (Tabell 1). Trots detta uppträdde flertalet rovfåglar i relativt höga antal med nya årsbästa för röd glada och sparvhök. Årets passage uppdelad på tiodagarsperioder samt medeltal för åren 1973–2007 återfinns i Tabell 3.

BIVRÅK Pernis apivorus

Totalt 3414 bivråkar innebär ännu en låg årssiffra. Den långsiktiga nedgången fortsätter, även om minskningstakten inte varit lika kraftig efter sekelskiftet. Första högre antal var 112 sträckare den 16 augusti. En mindre topp kom 24–25 augusti då drygt 700 ex passerade. Årsbästa inskränkte sig till 587 ex den 30 augusti, varefter

tresiffriga antal registrerades fram till den 9 september. Sist ut var en vingskadad adult den 7 oktober. Mediandatum för adulta den 28 augusti överensstämmer med medel sedan 1986. Den första ungfågeln bokfördes redan den 18 augusti och under resten av månaden var antalen snarast högre än vanligt. Septembersumman blev emellertid en besvikelse och antalet juvenila slutade på 561. Mediandatum 7 september ligger sex dagar tidigare än normalt och sannolikt missgynnades sträcket av ostvindarna senare under månaden. Ungfågelsandelen på 16 % ligger trots detta över medel och andelen har faktiskt generellt ökat något sedan 1986 (Tabell 1).

I undersökningsområdet i Dalsland gav 8 häckningsförsök ett genomsnitt på 1,1 flygg unge, vilket utgör ett av de bättre resultaten un-

Ingen ljusning i sikte för bivråken... Foto: Jens B. Bruun.

der den 16-åriga studien (Ilmo Södergren www. ilmo.se). Detta talar för att vi missade en del ungfåglar i Falsterbo.

Bivråken minskar även i Finland där en tydlig nedgång konstaterats sedan mitten av 1980-talet, trots oförändrat häckningsutfall (Honkala & Saurola 2008). Här uppges minskningen av andelen äldre skog och konkurrens om boplatsområden med den starkare duvhöken som möjliga orsaker i sen tid. Utvecklingen i Danmark och Norge är sämre dokumenterad.

Flertalet svenska bivråkar övervintrar i tropiska Västafrika (Fransson & Pettersson 2001). De återfinns främst i regnskogen och den lämpliga biotopen har successivt minskat till en yta som utgör mindre än 25 % av häckningsområdet (Bijlsma 2002). Eftersom den svenska reproduktionen förefaller vara tillfredställande och jakten i Medelhavsregionen rimligen har minskad på senare år, är det fullt möjligt att den främsta förklaringen till den svenska beståndsnedgången återfinns i Västafrika.

BRUN GLADA Milvus migrans

Den första bruna gladan sträckte ut den 15 augusti och som mest räknades tre fåglar den 24

augusti. Därefter en gles passage fram till en ny topp på tre sträckare den 25 september. Sammanlagt 17 bruna glador utgör en ny hög siffra och arten återfinns numera på listan över signifikant ökande arter.

Rrk uppskattar att det numera häckar tre par i Norrbotten (Hellström & Strid 2008) och uppgången av antalet juvenila i Falsterbo skulle kunna tyda på häckning även i Sydsverige. I Finland hittades de första häckningarna på tio år 2002 och 2007 registrerades två häckande par som producerade vardera tre ungar (Honkala & Saurola 2008).

Av årets sträckare var 8 adulta, fyra fjolårsfåglar (2K) och fem juvenila. Ungfågelsandelen har stigit de senaste åren, från 15 % till ca 25 % (Tabell 1). Mediandatum för de juvenila (17 september) ligger nära medel, medan de äldre kulminerade sex dagar tidigare än normalt den 27 september.

RÖD GLADA Milvus milvus

De första utsträckarna bokfördes inte förrän de sista dagarna i augusti. Högsta antal i september blev 145 ex den 15 september och 232 ex den 21 september. En markant sträcktopp innehöll 404

Totalt passerade 17 bruna glador Nabben under hösten, vilket innebär att arten numera tillhör gruppen signifikant ökande arter. Foto: Tommy Holmgren.

glador den 6 oktober och 408 den 7 oktober. Nästa topp kom ovanligt sent med 167 sträckare den 29 oktober och 162 den 3 november. Årssumman slutade återigen på en ny rekordnotering med 2891 glador.

Den långsiktiga ökningen fortsätter således och det svenska beståndet, som uppskattades till 1800 par 2007 (Hellström & Strid 2008) börjar närma sig 2000 par. Det blir därmed allt viktigare internationellt, eftersom gladan minskat i de viktigaste länderna i Västeuropa i sen tid. I Danmark är gladan fortfarande förvånansvärt sällsynt och föremål för ett nystartat räddningsprojekt. År 2007 häckade 47–57 par, med en klar uppgång de senaste två åren (Nyegaard & Grell 2008). Koncentrationen till Falsterbo är förhållandevis hög för gladan och vid Hellebæk räknades endast 23 sträckare under hösten.

Mediandatum 17 oktober för adulta är klart senare än normalt, medan 26 september för de juvenila ligger nära genomsnittet sedan 1986. Generellt har sträcket, liksom hos flera andra kortflyttare, senarelagts sedan 1970-talet. För-

modligen beror detta främst på varmare höstar. Efter en nedgång de senaste höstarna var ungfågelsandelen på 63 % faktiskt den lägsta som bokförts hittills (Tabell 1). Detta skulle kunna bero på att häckningsutfallet allmänt blivit sämre. Mer troligt är kanske att fler äldre glador valt att sträcka söderut de allra senaste höstarna. I så fall skulle det kunna indikera att konkurrensen bland det ökande antalet övervintrare hårdnar. De övervintrande gladorna är numera utspridda över stora delar av Skåne. Förhoppningsvis räcker vinterfödan ännu till, så länge vi inte drabbas av långa perioder av snö och kyla. Sannolikt är överlevnaden en normalvinter större för de fåglar som stannar i Sverige, jämfört med sådana som flyttar till Sydvästeuropa. Även om antalet skjutna fåglar i övervintringsområdet minskat finns rapporter om att flera rovfåglar dött efter att ha ätit förgiftat kött i t.ex. Spanien.

HAVSÖRN Haliaeetus albicilla

Under året steg den skånska populationen till 11 par (Ivarsson 2008). I Danmark, dit arten spritt

Efter en lång period med ökande sträcksiffror har antalet sträckande bruna kärrhökar legat stabilt under 2000-talet. Foto: Rolf Holm.

sig från Tyskland, fanns 17 par 2007 vilka producerade 26 ungar (Nyegaard & Grell 2008). Tillväxten av den svenska populationen speglas av de ökande sträcksiffrorna från Falsterbo, även om de årliga fluktuationerna är relativt stora. Höstens 25 sträckare är mindre än hälften av fjolårets rekordnotering. Den främsta anledningen torde vara att fler havsörnar stannar kvar en mildare höst.

Den första havsörnen sträckte ut 24 augusti och följdes av ytterligare tre i slutet av månaden. Därefter en ovanligt jämn och gles passage med sju fåglar i september, åtta i oktober och sex i november. Dagsbästa inskränkte sig till tre fåglar den 15 september och den 3 november. Mediandatum för äldre (7 oktober) såväl som för juvenila (12 oktober) ligger något tidigare än normalt. Efter flera bättre år hamnade ungfågelsandelen på 32 % under medel (Tabell 1). Vid Hellebæk räknades förhållandevis höga 6 havsörnar.

ORMÖRN Circaetus gallicus

En äldre ormörn sträckte ut vid Nabben den 5 september och sågs senare insträckande på den danska sidan. Detta innebär fjärde året i rad för arten, men det finns inget som tyder på att samma fågel återkommer. Sammanlagt har 16 ormörnar setts sedan 1973 vilket blir ett snitt på en vartannat år. Mediandatum för samtliga observationer ligger den 4 september och ännu har ingen ungfågel observerats.

BRUN KÄRRHÖK Circus aeruginosus

Sträcket var som vanligt igång redan från räkningarnas start. Den första toppen kom i mitten av augusti med ett maximum på 74 sträckare den 16 augusti. Som vanligt inträffade en kulmination i slutet av månaden med årsbästa på 98 ex den 30 augusti och 61 ex den 31 augusti.

Efter en svag inledning under september ökade antalen till 64 fåglar den 11 september. Därefter följde en period med minskande siffror fram till slutet av månaden. Som mest räknades 8 ex i början av oktober och årets sista ungfåglar passerade så sent som 1 och 2 november. Sammanlagt 825 bruna kärrhökar är betydligt fler än fjolårets låga 569, men på längre sikt ingen direkt imponerande siffra. Rent allmänt verkar det alltmer klart att arten inte har ökat sedan sekelskiftet, varför näringsunderlaget nu kanske bromsar en vidare expansion. En likartad utveckling syns i Finland med en kraftig ökning fram till sekelskiftet och mer stabila siffror sedan dess (Honkala & Saurola 2008).

Mediandatum för samtliga kategorier inföll något senare än normalt, nämligen 31 augusti för ungfåglarna och 8 september för såväl adulta honor som hanar. Årets ungfågelsandel (71 %) är klart under genomsnittet och lägre siffror de tre senaste åren skulle kunna stödja antagandet att näringsunderlaget sviktar (Tabell 1). Bland hanarna utgjordes 9 % av fjolårsfåglar (2K), vilket utgör en något lägre andel än normalt.

Mediandatum för dessa överensstämmer med övriga hanar.

Vid Hellebæk bokfördes 24 bruna kärrhökar. Detta är en ovanligt låg siffra, vilket sannolikt främst speglar dålig täckning i augusti.

BLÅ KÄRRHÖK Circus cyaneus

De 25 sträckarna i augusti utgjordes som vanligt främst av adulta fåglar. Första ungfågeln sågs den 30 augusti, men passagen var ovanligt glest under september. Antalen ökade sedan under följande månad med som mest 21 sträckare den 23 oktober och 36 den 30 oktober. Totalt 61 blåhökar i november är en hög siffra. Den extremt sena sträcktoppen orsakades möjligen av den milda hösten. Mediandatumen 22 oktober för honor och ungfåglar och 23 oktober för hanarna ligger 33, 12 respektive 24 dagar senare än medel. Allmänt har, liksom för flera andra kortflyttare, en generell senareläggning av sträcket ägt rum sedan 1970-talet. Jämfört med ett genomsnitt på 45 % var andelen hanar bland de adulta relativt hög med 52 %. Bland dessa urskiljdes 7 % fjolårsfåglar. Detta är sannolikt i underkant, då det är svårare att separera 2K-hanar hos blå kärrhök än hos brun kärrhök.

Sammanlagt 334 blå kärrhökar ligger klart över medel och utgör en för senare år relativt hög siffra. Arten halkar därmed ner och ligger nu strax under listan med signifikant minskande arter. Återigen en skillnad mot den andra nordliga gnagarspecialisten, fjällvråk, som hade ett sämre år efter goda siffror 2007. Även om ungfåglarna är överrepresenterade i Falsterbo antyder ungfågelsandelen på 65 % en ungproduktion något över genomsnittet (Tabell 1). Förvånansvärt få häckfynd görs i Norrland (Hellström & Strid 2008). Även om de flesta blåhökarna troligen har svenskt ursprung, ingår sannolikt en del finska häckare. Där har beståndskurvan pekat svagt nedåt sedan 1997, medan antalen ökade något under 1980-talet (Honkala & Saurola 2008).

Vid Hellebæk räknades 53 ex under hösten vilket ligger väl under genomsnittet.

STÄPPHÖK Circus macrourus

Stäpphöken var tidigare en sällsynt gäst i Falsterbo med endast två sträckare under 1970-talet, vilket ökade till 11 under 1980-talet och 10 på 1990-talet. Efter upp till 14 sträckare i början av innevarande sekel har dock antalen varit klart lägre de allra senaste åren. Höstens enda observationer var en hona den 30 augusti och en ungfågel den 25 september. Dessutom sågs obestämda stängshökar 1 och 21 september.

Arten är mycket sällsynt vid Hellebæk där en fågel bokfördes den 1 november.

ÄNGSHÖK Circus pygargus

På Öland fanns 36 par 2007, en klar ökning sedan året innan, och på Gotland häckade ca 5 par. På fastlandet var antalet 15–16 par (Hellström & Strid 2008). I nordöstra Skåne sågs 2–3 par 2008 (Olofsson 2008). I Danmark registrerades 23–25 par på Jylland 2007. Beståndet har minskat successivt och framtidsutsikterna bedöms vara ogynnsamma (Nyegaard & Grell 2008). På senare år har man börjat inhägna bon med elstängsel, vilket ökat ungproduktionen. I Finland finns ett litet bestånd i sydost vilket omfattade minst 5 par 2007 (Honkala & Saurola 2008).

Antalet sträckare i Falsterbo ökade under 1990-talet, men har sedan legat still på en lägre nivå. Hösten inleddes med en ungfågel den 17 augusti och följdes av ytterligare fem juvenila och en adult hona fram t.o.m. 10 september. Totalt 7 ängshökar ligger 1 under medeltalet för hela perioden och antalen förefaller spegla växlingarna i det svenska beståndet relativt väl. Ungfågelsandelen på 86 % ligger klart över genomsnittet (Tabell 1).

DUVHÖK Accipiter gentilis

Flertalet duvhökar är stannfåglar och antalet utsträckare har varierat stort under perioden. Det råder något delade meningar om ifall arten för närvarande minskar hos oss. Dock finns en signifikant nedgång i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2009). Sentida minskningar finns belagda från såväl Danmark som Norge och Finland (Nielsen & Storgård 2006, Grønlien 2004, Honkala & Saurola 2008). Som orsaker anges minskad areal gammelskog men även direkt mänsklig förföljelse, främst från danska fasanodlare.

Totalt 36 duvhökar ligger något över genomsnittet sedan 1973 och får anses bra en mild höst. Normalt räknas flest i samband med kalluftsgenombrott under senhösten. Första sträckaren passerade 25 oktober och en liten topp på 6 sträckare registrerades fyra dagar senare. En större topp kom 1–3 november med totalt 20 fåglar, varav 9 den 2 november. För första gången registrerades en utsträckande äldre (2K) hona den 3 november. Dessutom vände en adult hona den 17 november. Även 4 adulta hanar räknades. Detta innebär att ungfågelsandelen på 86 % hamnade under medel (Tabell 1). Bland ungfåglarna dominerade som vanligt hanarna med 74 %. Mediandatum för samtliga, den 2 november, ligger fyra dagar senare än genomsnittet.

Vid Hellebæk räknades 13 duvhökar, vilket är något under genomsnittet.

SPARVHÖK Accipiter nisus

Antalen var mycket blygsamma under första halvan av augusti och första högre siffra var 408 sträckande den 16 augusti. En rejäl topp i slutet av månaden inleddes av 646 sparvhökar den 29 augusti. Den 30 augusti var det vindstilla med god sikt. En sparvhökspassage på bred front och hög höjd försköts efterhand något norrut i samband med en svag sydvind. Det var svårt att täcka hela sträcket från Nabben och det kändes som man missade en hel del. Dagssumman slutade på höga 2124 ex fram till 16.30. Vid Stevns på den danska sidan kom sparvhökarna in på lägre

höid och flera observatörer räknade i norr, respektive söder. Dagssumman där slutade på imponerande 4180 fåglar, vilket kan jämföras med all time high på 3468 den 5 oktober 1999 i Falsterbo. Sträcket var intensivt även följande dag med 1680 i Falsterbo den 31 augusti. Bortsett från 1429 sträckare den 11 september var antalen i september föga imponerande, bland annat till följd av rådande ostvindar. Därefter kom istället en imponerande passage under oktober. Oftast skedde denna i samband med rätt friska västvindar, då sparvhökarna gick ut lågt på bred front. Efter 1223 den 13 oktober och 1364 den 14 oktober sjönk antalet till 446 den 15 oktober. Därefter kom fyra dagar i rad med väl över tusen sträckare: 1866, 1877, 1710 och 1268 ex 16-19 oktober. Senare ytterligare tre tusendagar med 1232 den 22 oktober, 1221 den 23 oktober och 1507 den 28 oktober. Således en ovanligt utdragen och kraftig sträckperiod som vi inte upplevt tidigare. I november översteg dagssummorna dock knappt 100 sträckare.

Efter en relativt kraftig uppgång de första 29 åren har årssummorna därefter legat mer stabilt på en hög nivå. Som mest räknades 30 260 sparvhökar 1999, varför årets 37 235 är en rejäl putsning av rekordet. Det känns alltså som den

Redan 30 augusti passerade 2142 sparvhökar Nabben. Foto: Lars-Olof Landgren.

Mildare vintrar leder till att en större del av ormvråkarna väljer att övervintra i Sverige. Foto: Per Lagerås.

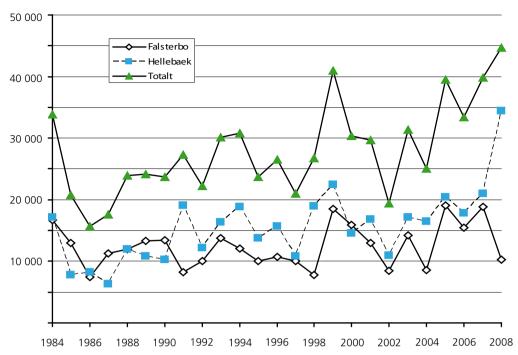
långsiktiga ökningen i Sverige fortsätter. I häckfågelstudierna i Finland finns snarast en negativ trend sedan 1980, som förstärkts de senaste åren. Sammanställarna tror dock att detta delvis är en effekt av att bona är svårare att hitta i de ökande, täta barrträdsplanteringarna, jämfört med mer naturlig skog (Honkala & Saurola 2008). Vid Hellebæk bokfördes 1751 sparvhökar att jämföra med ett genomsnitt på 1430 ex.

De unga honorna kulminerade fyra dagar tidigare än normalt den 1 september och de unga hanarna 11 dagar senare den 9 oktober. Motsvarande adulta kategorier kulminerade istället mer normalt den 18 respektive 19 oktober. Långsiktigt har mediandatum för samtliga sparvhökar snarast tidigarelagts sedan starten 1973, vilket dock motverkas av årets sena passage. Den sena sträcktoppen ledde också till en ovanligt låg ungfågelsandel på 67 % (Tabell 1). Sannolikt är denna siffra mer beroende av sträckvädret under olika delar av säsongen, än av årets ungproduktion. Hur som helst syns inga trender sedan 1986 (Tabell 1). Troligen är andelen generellt betydligt lägre bland de sparvhökar som övervintrar. Mer osäkert är om andelen övervintrare ökat efterhand som vintrarna blivit mildare. Vinterfågelräkningarna visar i alla fall ingen sådan uppgång (Lindström m.fl. 2009).

ORMVRÅK Buteo buteo

Redan den 30 augusti räknades 381 sträckare. Under september var antalen däremot föga imponerande med som mest 528 ormvråkar den 13 september och 603 den 21 september. I början av oktober registrerades 786 ex den 7 oktober, men blåsigt väder med avsaknad av lugna högtrycksdagar ledde till en sen sträcktopp. Som mest räknades 1519 ex den 29 oktober och 933 den 3 november. Den senare dagen vände dessutom uppskattningsvis minst 2000 ormvråkar tillbaka inåt landet. Årssumman slutade därmed på 10 261 ormvråkar vilket är väl under medel. Istället tycks en högre andel än vanligt ha korsat sundet uppe i norr.

Vid Hellebæk räknades som mest 4150 ex den 23 oktober och utöver detta mer än 2000 fåglar ytterligare sex dagar under månaden. Detta resulterade i en ny rekordsiffra på 34 422 sträckare. Efter en tydlig nedgång i Falsterbo fram till 1986 har antalet utsträckande ormvrå-

Figur 1. Antalet sträckande ormvråkar vid Falsterbo och Hellebæk höstarna 1984–2008. Number of migrating Common Buzzards at Falsterbo and Hellebæk (Denmark) 1984-2008.

De flesta år finns det ett tydligt samband mellan antalet sträckande ormvråkar i Falsterbo och Hellebæk (se figur ovan). Hösten 2008 var dock antalet inräknade sträckare tämligen blygsamt i Falsterbo samtidigt som det var rekordstort vid Hellebæk. *Foto: Lars-Olof Landgren.*

kar generellt ökat igen. Till skillnad från övriga rovfåglar är andelen som korsar sundet norr om Helsingborg och räknas vid Hellebæk på den danska sidan betydande. Efter att tidigare allmänt ha legat något under Falsterbos har siffrorna sedan 1990 generellt legat över (Figur 1). Det känns därför angeläget att titta på det samlade bilden, vilken visar en tydlig ökning sedan 1984 (Figur 1).

För övrigt tyder det mesta på att fler ormvråkar övervintrar i landet efterhand som vintrarna generellt blivit mildare. Detta stöds av en uppgång i vinterfågeltaxeringen (Lindström m.fl. 2009) samt uppgifter från flera ornitologer om fler ormvråkar i Mellansverige vintertid. Häckfågeltaxeringarna sedan 1975 visar inte på någon minskning medan en signifikant ökning registrerats i standardrutterna som inleddes 1998 (Lindström m.fl. 2009) I de finska häckfågeltaxeringarna syns däremot en neråtgående trend i hela landet sedan 1990 (Honkala & Saurola 2008). De finska häckarna sträcker dock huvudsakligen söderut öster om Östersjön. Falsterbo.

Ungfågelsandelen har sedan åldersbestämningen inleddes 1986 legat betydligt högre än hos övriga vråkar. Årets 47 % överensstämmer med genomsnittet. Generellt ökade andelen juvenila något fram till sekelskiftet, men har sedan legat still (Tabell 1). Detta skulle kunna bero på att ungproduktionen blivit bättre eller att fler adulta övervintrar. Om vi istället jämför antalet juvenila under hösten med det genomsnittliga antalet adulta sträckare sedan 1986 sjunker ungfågelsandelen till 42 %. Mediandatum för de adulta inföll nio dagar tidigare än normalt den 25 september medan ungfåglarna kulminerade 14 dagar senare än normalt den 28 oktober. Om vi jämför mediandatum för alla ormvråkar har datum senarelagts med fyra dagar sedan 1970-talet.

FJÄLLVRÅK Buteo lagopus

Efter fjolårets imponerande siffra slutade årssumman på 885 sträckare. Detta ligger under medel för hela perioden, men är en för senare år bra siffra. De första fjällvråkarna noterades redan den 30 augusti men antalen under september var blygsamma (Tabell 3). En första topp i början av oktober innehöll som mest 86 ex den 6 oktober. Mindre sträcktoppar kom sedan fram till början

av november med maximalt 91 ex den 23 oktober och 94 ex den 29 oktober. Ännu den 17 november räknades 16 sträckare.

Sedan ungfågelsandelen började mätas 1986 har denna varierat mellan 5 % (1993) och 76 % (2001). Årets 24 % ligger strax under medel (Tabell 1). Sannolikt var andelen mycket hög även under toppåren på 1970- och början av 1980-talet. Det är naturligt att ungproduktionen fluktuerar starkt hos en gnagarspecialist som fjällvråken, och fjolårets tillskott torde betyda mycket för att hålla populationen uppe. Även om fjolårsfåglar inte separerades systematiskt var det uppenbart att andelen var stor under hösten.

Mediandatum för såväl adulta som juvenila fjällvråkar inföll klart senare än normalt den 17 respektive 29 oktober. Långsiktigt finns ingen tydlig trend beträffande artens tidsmässiga passage.

Vid Hellebæk inskränkte sig höstsumman till 49 sträckare.

MINDRE SKRIKÖRN Aquila pomarina

Årssummorna har generellt minskat något sedan sekelskiftet jämfört med 1980- och 1990-talen. Årets enda observation var en 2K-fågel som var nere och vände den 30 augusti. Sammantaget ligger mediandatum för 85 sträckare, varav majoriteten utgjordes av subadulta, den 3 september. Av någon anledning ses en betydligt lägre andel av de mindre skrikörnar som observeras i Falsterbo på den danska sidan jämfört med den större arten.

STÖRRE SKRIKÖRN Aquila clanga

Mediandatum för totalt 36 större skrikörnar infaller den 12 oktober, vilket är mer än en månad senare än för den mindre arten. Till skillnad från mindre skrikörn tenderar fynden för närvarande snarast att öka. En 3K fågel var nere och vände tre olika dagar från den 9 september innan den sträckte ut den 17 september. Sedan var det tomt fram till den fina rovfågelsdagen 3 november då två olika subadulta större skrikörnar flög runt över halvön. De var sedan kvar fram till ca den 10 november, men vände sedan sannolikt tillbaka inåt landet.

En del av de skånska fåglarna har tidigare visat sig komma från Finland, där ett par gjorde häckningsförsök 2007 (Honkala & Saurola 2008).

STÄPPÖRN Aquila nipalensis

En omdiskuterad och svårbestämd 2K-fågel sträckte ut den 21 september, varefter den sågs insträckande på den danska sidan.

Sedan starten 1973 har totalt 18 stäppörnar setts på Falsterbohalvön, vilket motsvarar 0,7 ex årligen. Mediandatum för samtliga ligger den 19 september.

KUNGSÖRN Aquila chrysaetos

Enstaka ungfåglar var nere och vände 19 september, 7 oktober samt 23 oktober, då kanske två individer var inblandade. Den senare dagen sågs en dyka ner och fånga en ormvråk i flykten. Vråken hängde till synes livlös i klorna, men flög i väg när den släpptes efter kanske 5 minuters transport. För första gången på sju år konstaterades dock inget utsträck. Det genomsnittliga antalet sträckare har stigit från 1 under 1970-talet till drygt 2 under 2000-talet. Denna uppgång speglar sannolikt främst ökningen av det skånska beståndet som i dagsläget omfattar minst 10 par (Bengtsson 2008). I Danmark häckade två par 2007 (Nyegaard & Grell 2008). Mediandatum för samtliga utsträckare ligger den 17 oktober.

FISKGJUSE Pandion haliaetus

Efter en mager inledning räknades 28 fiskgjusar den 15 augusti. Sträcktoppen i slutet av månaden omfattade som mest 43 sträckare den 24 augusti, 22 den 30 augusti och 23 den 31 augusti. Antalen i september var relativt blygsamma med maximalt 14 ex den 10 september. Höstens sista fiskgjuse passerade den 8 oktober. Totalt 288 fåglar innebär en uppgång från fjolårets låga notering, men är för senare år inte särskilt imponerande. Långsiktigt har fiskgjusen dock ökat signifikant.

Det svenska beståndet, som är det största i Europa, skattades till 3600 par efter riksinventeringen 2001 (Ryttman 2004), vilket visar att koncentrationen till Falsterbo är låg. I Finland har fiskgjusen ökat från drygt 600 par i början av 1970-talet till 964 par 2007. Dock har beståndet varit relativt konstant de senaste tio åren. Häckningsstarten är korrelerad till islossningen och har tidigarelagts med 3,5 dagar de senaste 36 åren (Saurola 2008). I Danmark hittades endast ett aktivt bo under 2007 (Nyegaard & Grell 2008).

Ungfägelsandelen på 44 % ligger under genomsnittet (Tabell 1) och speglar förmodligen ett relativt dåligt häckningsutfall. Mediandatum för såväl gamla som unga fiskgjusar inföll normalt den 24 respektive 30 augusti.

Uppe vid Hellebæk bokfördes 43 fåglar vilket ligger strax under genomsnittet sedan 1982.

TORNFALK Falco tinnunculus

Efter två bra och ett sämre år hamnade slutsiffran återigen över tusenstrecket. Totalt 1009 tornfalkar förstärker den kraftiga uppgången sedan sekelskiftet. Långsiktigt uppvisar arten till skillnad från de båda andra nordliga gnagarspecialisterna, blå kärrhök och fjällvråk, ingen minskning under perioden. I Finland har en konstant uppgång registrerats sedan slutet av 1980-talet, främst tack vare en massiv holkuppsättning (Honkala & Saurola 2008).

En första stöt i mitten av augusti innehöll 62 sträckare den 16 augusti. Den verkliga toppen kom i slutet av månaden med 124 ex 30 augusti och 134 ex 31 augusti. Efter en blek inledning kom en topp kring den 10 september med maximalt 77 sträckare såväl den 8 september som den 11 september. Därefter gick det snabbt utför, men ännu den 7 oktober räknades 11 tornfalkar.

Ungfägelsandelen har inte varierat särskilt mycket, och årets 79 % ligger strax över genomsnittet (Tabell 1). Helt klart är ungfåglarna mer koncentrerade till Falsterbo än gamla tornfalkar, även om de senare dominerar bland de ännu relativt fåtaliga övervintrarna. Passagen var något tidigare än normalt med mediandatum för juvenila (1 september) och adulta (5 september) åtta respektive fem dagar tidigare än genomsnittet.

Vid Hellebæk räknades endast 25 fåglar jämfört med ett genomsnitt på 40 ex.

AFTONFALK Falco vespertinus

En hona vände den 31 augusti för att sedan sträcka ut följande dag. Genomsnittet ligger på två fåglar och långsiktigt kan ingen direkt ökning spåras till skillnad från stäpphök, som delvis häckar i samma område.

STENFALK Falco columbarius

Efter att ha legat på en relativt stabil nivå sedan starten 1973 har höga antal registrerades fyra av

Hela 79 % av tornfalkarna som passerar Falsterbo är ungfåglar. Foto: Lars-Olof Landgren.

de fem senaste höstarna och arten finns nu på listan över signifikant ökande arter. I det sammanhanget får årets 279 sträckare närmast betraktas som en besvikelse, även om det ligger väl över medel. Eftersom inga regelbundna taxeringar görs i häckningsområdet torde Falsterbosiffrorna vara det bästa måttet på populationsutvecklingen i landet. Den lilla finska populationen förefaller långsiktigt vara relativt stabil (Honkala & Saurola 2008), medan utvecklingen i Norge är okänd.

Den första sträckaren sågs den 13 augusti och den första ungfågeln en vecka senare. Passagen i slutet av månaden var ovanligt kraftig med som mest 13 ex den 29 augusti. Efter hyfsade antal i början av september var siffrorna låga, sannolikt främst som en följd av dominerande ostvindar, under senare delen av månaden. Avvikande var årsbästa på 20 stenfalkar 30 september. En gles passage under hela oktober innehöll som mest 10 sträckare den 20 oktober, medan sex eftersläntrare bokfördes i november.

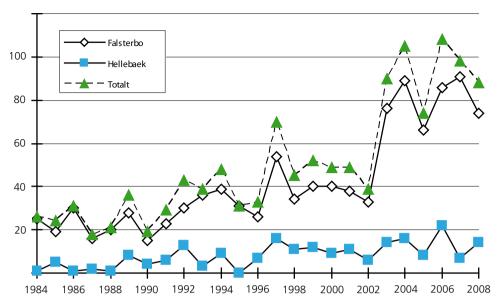
Ungfåglarna koncentreras klart mer än adulta till Falsterbo och höstens 67 % är faktiskt den näst lägsta siffran hittills. Detta skulle kunna tolkas som att häckningen gått sämre än vanligt, men då åtminstone hanarna sträcker senare kan även en lägre koncentration till Falsterbohalvön under september spela in. Sammanlagt 92 adulta överträffas endast av rekordsiffran 98 från 2006. Årets mediandatum för de juvenila, 11 september, inföll nio dagar före medeltalet sedan 1986.

Vid Hellebæk bokfördes 21 ex vilket ligger klart under medel på 49 sträckare.

LÄRKFALK Falco subbuteo

Bortsett från 6 på månadens sista dag bokfördes 7 lärkfalkar i augusti. En god passage under september innehöll bl.a. 9 sträckare den 6 september och 12 ex 8 september. Sannolikt gynnades uppträdandet av ostvindarna under månaden. Detta i motsats till de övriga falkarna. Årets senaste passerade den 6 oktober.

Årssumman på 92 lärkfalkar överträffas endast av den uppräknade summan på 116 från hösten 1974. Trots relativt stora fluktuationer mellan åren var sträcksiffrorna rätt stabila t.o.m.

Figur 2. Antalet sträckande pilgrimsfalkar vid Falsterbo och Hellebæk höstarna 1984–2008. Number of migrating Peregrines at Falsterbo and Hellebæk (Denmark) 1984-2008.

1980-talet, minskade något under 1990-talet och har sedan dess ökat klart. Långsiktigt ger detta snarast en positiv utveckling. Häckfågeltaxeringarna från Finland visar en successiv, signifikant uppgång sedan början av 1980-talet (Honkala & Saurola 2008). I Danmark är lärkfalken betydligt mer sällsynt än hos oss. År 2007 registrerades endast 6–11 par (Nyegaard & Grell 2008).

Ungfågelsandelen var som vanligt mycket hög med 88 %, vilket ligger mycket nära medel (Tabell 1). Mediandatum för adulta (8 september) och juvenila (9 september) ligger 10 dagar efter, respektive 2 dagar före genomsnittet.

Vid Hellebæk passerade 7 fåglar vilket är 2 fler än genomsnittet.

PILGRIMSFALK Falco peregrinus

Den första pilgrimsfalken bokfördes 9 augusti och följdes av hela 25 under resten av månaden, en hög siffra. Som mest räknades 4 sträckare 31 augusti. Detta lovade gott, men sannolikt främst som en följd av ostvindar var dagssiffrorna i september förhållandevis låga. Friska västvindar under oktober medförde emellertid förhållandevis höga antal under månaden. Så sent som den 29

oktober räknades 4 utsträckare. Sammanlagt 74 pilgrimsfalkar är klart lägre än fjolårets 91, men ändå en förhållandevis hög siffra (Figur 2).

Det svenska beståndet fortsätter att öka och omfattade minst 175 par 2007 (Hellström & Strid 2008). I Danmark häckade 3–4 par 2007, varav ett på Stevns klint (Nyegaard & Grell 2008). I Finland fanns ca 30 par i början av 1970-talet, vilket ökat till 250–270 par 2007. Flertalet är där fortfarande myrhäckare (Ollila & Koskimies 2008).

Ungfågelsandelen har hela tiden varit betydligt lägre än för de mindre falkarna och årets 30 % ligger nära genomsnittet (Tabell 1). Medan könsfördelningen var jämn bland de adulta övervägde hanarna något bland de juvenila. De adulta hanarna kulminerade som vanligt först, den 3 september, följda av adulta honor den 7 september, unga hanar den 9 oktober och unga honor den 20 oktober. Detta innebär att de adulta var något tidigare och de juvenila klart senare än vanligt.

Vid Hellebæk bokfördes 14 ex och även där är utvecklingen långsiktigt positiv, om än med betydligt långsammare ökning (Figur 2).

• TABELL 2. UNGFÅGELSANDEL FÖR VISSA ANDRA ARTER

Ungfågelsandel (%) bland ett urval sträckare i Falsterbo 1986-2008.

Proportion of juveniles (%) among a number of migrants at Falsterbo 1986-2008.

	2007	2008	Medel Mean	Medel 86–90	Medel 91–95	Medel 96–00	Medel 01–05	Medel 06-08
Knölsvan	2	8	9	-	-	-	-	9
Mindre sångsvan	6	7	11	15	8	11	13	9
Sångsvan	18	11	9	6	6	12	11	13
Prutgås	15	1	13	19	17	8	12	8
Trana	25	10	14	25	21	11	10	14
Bredstj labb	90	0	53	29	42	52	89	47
Kustlabb	79	24	59	55	68	57	62	52
Fjällabb	100	100	97	80	99	92	100	100
Dvärgmås	65	52	58	62	76	53	46	50
Silltrut	20	19	29	-	-	-	29	28
Tretåig mås	67	100	83	84	58	85	97	89
Skräntärna	10	14	15	15	15	12	17	13
Fisktärna	34	16	34	34	40	38	25	33
Silvertärna	27	26	36	26	40	39	38	35
Svarttärna	78	91	86	77	94	98	79	79

JAKTFALK Falco rusticolus

För första gången på fem år bokfördes en ung jaktfalk utsträckande, den 17 oktober. Troligen samma fågel sågs följande dag på Själland. Förutom ett par äldre, troligen förrymda falkar, har totalt endast sju ungfåglar räknats sedan starten, med ett samlat mediandatum den 20 oktober.

ÖVRIGA ARTER

I Tabell 3 redovisas uppträdandet av samtliga arter uppdelat på 10-dagars perioder. Här återfinns även medeltalet sträckare för perioden 1973–2007. Ungfågelsandelen för några utvalda arter presenteras i Tabell 2. Nedan ges kommentarer till enskilda arters uppträdande under hösten.

ANDFÅGLAR

De internationella andfågelräkningarna visar på en ökning för samtliga tre svanarter de senaste trettio åren (Gilissen m.fl. 2002). Trots relativt stora årliga variationer speglas detta väl av stigande antal i Falsterbo. Höstens 883 knölsvanar och 378 mindre sångsvanar ligger väl över medel medan 166 sångsvanar är en förhållandevis låg

siffra (Tabell 3). Detta beror sannolikt främst på att en högre andel sträckte efter den 20 november denna milda höst. Vinterfågelräkningarna visar på en signifikant ökning sedan 1975 för såväl knölsvan som sångsvan. Således ökar även antalen som övervintrar norr om Falsterbo. I överensstämmelse med flera andra kortflyttare har svanarnas mediandatum senarelagts under perioden. Ungfågelsandelen låg nära medel för alla tre arterna (Tabell 2).

Liksom flertalet senare år utgjordes de flesta sträckande sädgässen av den tundrahäckande rasen *rossicus*. I takt med den våldsamma ökningen av häckande grågäss har även Falsterbosiffrorna skjutit i höjden. Trots detta stannar fler grågäss kvar längre fram på hösten i Skåne och mediandatum har efterhand förskjutits från 21 september på 1970-talet till 27 oktober de senaste åtta åren. Även vitkindade gäss dröjer sig numera kvar i stora antal under senhösten. Höstens sträcktopp låg ovanligt sent med som mest 11 660 den 3 november och 17600 den 6 november. Årssumman på drygt 88 000 är den i särklass högsta hittills. En ungfågelsandel på endast 1 % bland prutgässen speglar rimligen en

Bland prutgässen saknades ungfåglarna nästan helt hösten 2008. Foto: Bengt Bengtsson.

helt misslyckad häckningssäsong på den ryska tundran. Trots detta var totalsumman den näst högsta någonsin, i linje med en fortsatt uppgång. Som mest räknades 12 380 den 3 oktober. Bland nominatfåglarna urskiljdes hela 13 ljusbukiga och 3 svartbukiga.

Efter en nedgång under 1990-talet har gravanden ökat kraftigt. Den signifikanta uppgången av antalet bläsänder är även väldokumenterad av andfågelräkningar (Delany m.fl. 1999, Nilsson 2008). Även övriga simänder verkar klara sig bra för närvarande. Nämnas kan att gräsandssiffran faktiskt är en av de högre i serien. Artens ökning maskeras av en senare sträcktopp och att fler övervintrar norr om Falsterbo (Nilsson 2008). Totalt 1804 stjärtänder förstärker en ökande trend och även antalet snatteränder och skedänder var jämförelsevis högt.

I Sverige har januariindex för brunand stigit kraftigt efter 1987 (Nilsson 2008) medan arten snarast minskat i Falsterbo. Endast 35 bergänder förstärker den negativa trenden. För första gången på flera år var ejdersiffran i närheten av medelvärdet. Liksom för många andra andfåglar var sträcktoppen sen, där mediandatum den 18 oktober ligger tio dagar senare än medel. Dock

har det finska Östersjöbeståndet halverats sedan mitten på 1990-talet (Hario & Rintala 2008). I Danmark minskar ejdern i de stora kolonierna på Saltholm och vid Christiansø, medan beståndet längre västerut ännu inte drabbats (Lyngs 2008). Däremot ligger 11 135 sjöorrar endast något under fjolårets rekordnotering. Svärtan minskade klart i början av perioden, men årets 436 är i linje med högre antal de senaste åren. Den var dock vanligare på 1950-talet med som mest 961 ex 1959 (Ulfstrand m.fl. 1974). Knipan minskar generellt vid Nabben i kontrast till kraftigt ökande januariindex i sjöfågelräkningarna (Nilsson 2008). Efter en minskning från 1970-talet till 1990-talet har antalet småskrakar ökat rejält.

LOMMAR-STORKAR

Antalet sträckande lommar av de mindre arterna kan betecknas som normalt. Fyra adulta svartnäbbade islommar mot söder visar att det numera finns ett litet bestånd som övervintrar i Östersjön. Arten har ökat klart sedan sekelskiftet. Däremot har antalet vitnäbbade islommar varit ungefär konstant sedan 1970-talet. Antalet sträckande doppingar har definitivt

Gråhägern fortsätter att öka. Foto: Per Lagerås.

ökat efter bytet av sträckräknare. En gulnäbbad lira i augusti utgör det tredje fyndet vid Nabben och en grålira i september innebär det tredje fyndet sedan bygget av Öresundsbron. I takt med att uppträdandet i Öresund ökat de senaste åren sågs även fyra havssulor. Sträcksiffrorna visar på en fortgående signifikant ökning av gråhäger. Såväl årssumman på 299 ex. som dagssumman på 52 sträckande den 23 september utgör nya rekord. Tre plus två ägretthägrar sträckte ut, medan ytterligare ett ex. vände. Två adulta svarta storkar är en bra siffra för senare år, medan 12 vita projektstorkar planenligt begav sig söderut i slutet av augusti.

TRANA-VADARE

Antalet tranor var återigen högt, men ungfågelsandelen låg under medel (Tabell 2). I samband med lågtryckspassager under augusti registrerades en fin passage av adulta vadare, medan ungfågelssträcket senare under hösten var betydligt sämre för flertalet arter (Tabell 3). De fåtaliga mindre strandpiparna förefaller snarast öka för tillfället. God förekomst av främst gamla större strandpipare resulterade i en ny hög siffra på 2864. En ny relativt hög siffra för ljungpipare förstärker en ökande trend. Den höga kustpiparsiffran bestod främst av adulta (Tabell 3) och arten har nu flyttat upp på listan över signifikant ökande arter. Enligt Mineyev & Impe (1997) har kustpiparen spritt sig västerut och ökat i antal sedan 1950-talet. Tofsvipan är en av de arter som långsiktigt minskat mest, men i standardrutterna som inleddes 1998 syns en positiv trend (Lindström m.fl. 2009).

De flesta vadarna på den ryska tundran verkar ha misslyckats med häckningen och det är främst de adulta som orsakade höstens relativt höga antal. För kustsnäppan kan dock en något högre andel ungfåglar uppskattas från siffrorna (Tabell 3). Däremot var ungfåglar nästan helt frånvarande hos sandlöpare, småsnäppa och spovsnäppa. De fåtaliga mosnäppor och myrsnäppor som räknas utgörs däremot nästan enbart av juvenila. Kärrsnäppan uppnådde en ny hög siffra, där uppskattningsvis en tredjedel utgjordes av ungfåglar. Brushanen tillhör de arter där nästan bara juvenila räknas i Falsterbo, eftersom de adulta sträcker innan räkningarna inleds. En långsiktig minskning av antalet enkelbeckasiner syns även i häckfågeltaxeringarna (Lindström m.fl. 2009).

De sträckande myrspovarna utgjordes nästan enbart av adulta fåglar, medan det motsatta gäller för småspovarna. För den senare syns ingen tydlig trend, men flertalet högre siffror är från senare år. Det samma gäller för storspov där såväl de fria punktrutterna som standardrutterna pekar neråt (Lindström m.fl. 2009). Såväl svartsnäppa som rödbena har varit långsiktigt stabila i Falsterbo medan gluttsnäppan ökat efter sekelskiftet. Frågan är hur stor andel som utgörs av svenska häckare. I Finland har skogssnäppan ökat medan grönbena och drillsnäppa minskat sedan 1985 (Vaisänen 2006). Detta stöds av en allmän ökning hos skogssnäppan i Falsterbo, medan höstens höga siffror för de två senare möjligen skulle kunna bero på en god häckningssäsong. Roskarlen uppges på senare tid ha minskat kraftigt som häckfågel i Sverige. Majoriteten av sträckarna i Falsterbo, där arten för närvarande ökar, utgörs emellertid sannolikt av tundrahäckare från Ryssland. Smalnäbbad simsnäppa är huvudsakligen sydostflyttare och relativt fåtalig i Falsterbo, där nästan enbart ungfåglar ses. Höstens 10 sträckare är i linje med förhållandevis höga siffror de senaste höstarna. Dessutom räknades hela tre brednäbbade simsnäppor och trenden är klart ökande i Falsterbo, liksom i övriga Sverige.

MÅSFÅGLAR-ALKOR

Höstens enda bredstjärtade labb utgjordes av en 2K-fågel i mitten av augusti. Även fjällabben var fåtalig, med fyra ungfåglar. Uppenbarligen har det inte varit något lämmelår på tundran. Antalet kustlabbar har snarast minskat något på senare år, men höstens 48 ligger över medel. Däremot var ungfågelsandelen på 24 % ovanligt låg (Tabell 2) vilket ledde till ett tidigt mediandatum redan den 20 augusti. Tre storlabbar förstärker en ökande trend.

Den förhållandevis låga dvärgmåssiffran (Tabell 3) speglar nog främst bristen på ostvindar under senhösten. Skrattmåsen var något fåtaligare än de tre närmast föregående åren men räknades ändå över medel. I häckfågeltaxeringarna har utvecklingen ännu inte vänt uppåt medan det finns exempel på lokala ökningar (Landgren & Landgren 2007). Även fiskmåssiffran var lägre än fjolårets rekordsiffra, men den fortsatta ökningen är uppenbar. Denna stöds av en sig-

nifikant ökning i standardrutterna (Lindström m.fl. 2009). Längs den finska Östersjökusten har fiskmåsen ökat med 30 % perioden 1986–2007 (Hario & Rintala 2008). Silltruten anses ha minskat kraftigt i Östersjön på senare tid. Nyare data från Finland redovisar dock en uppskattad population på 5000 par, vilket är mer än vad man tidigare antagit (Hario & Rintala 2008). I Falsterbo utgörs åtminstone de adulta fåglarna främst av den längs Västkusten häckande rasen *intermedius*, vilken snarast har ökat i sen tid. Höstens 19 % ungfåglar ligger under genomsnittet sedan 2001 (Tabell 2). Endast en tretåig mås utgör en bottennotering.

Östersjöbeståndet av skräntärna har minskat klart sedan 1970-talet. I Sverige fanns 659 par 2007 och antalet har varit relativt stabilt under 2000-talet (Staav 2008). Höstens 7 sträckare ligger under medel, men långsiktigt uppvisar Falsterbosiffrorna ingen tydlig minskning under perioden. Ungfågelsandelen är betydligt lägre än hos de mindre tärnarterna, men förefaller fluktuera mindre (Tabell 2). Räkningen av fisk- och silvertärna gynnades av frisk motvind i Falsterbo, då sträcket går lägre. Dock var ungfågelsandelen klart lägre än normalt (Tabell 2). Fisktärnan uppvisar långsiktigt en signifikant ökning under perioden. En tydlig ökning de senaste tio åren finns även i häckfågeltaxeringarna och såväl fisk- som silvertärna har ökat signifikant längs finska östersjökusten sedan 1986 (Hario & Rintala 2007) och i Vänern sedan 1994 (Landgren & Landgren 2007). Antalet sträckande småtärnor har minskat klart sedan 1970-talet, vilket förstärks av årets mycket låga siffra. Inte heller antalet svarttärnor var särskilt imponerande (Tabell 3).

Obestämda sillmular har i totalsumman räknats om efter bestämd procentandel i varje dekad. Båda arterna har ökat signifikant sedan 1970-talet (Tabell 1), men årets passage var rekordlåg för senare år. Flertalet år dominerar sillgrisslan klart, med i genomsnitt 76 % av de obestämda alkorna.

DUVOR-HACKSPETTAR

Efter en kraftig nedgång för skogsduvan, främst under 1990-talet, har trenden vänt liksom i häckfågelinventeringen (Lindström m.fl. 2009). Höstens siffra är den tredje femsiffriga de senas-

Kustlabben uppträdde i goda antal, dock var antalet ungfåglar lågt. Foto: Mikael Arinder/Skånska bilder.

te fyra åren. Passagen var något senare än vanligt och mediandatum den 13 oktober ligger en vecka senare än medel. Det blev därmed större överlapp med ringduvan som kulminerade den 18 oktober. Drygt 400 000 ringduvor överträffas endast av antalen 2005–2006. Som mest räknades 79 900 den 15 oktober, då duvorna passerade i en lång, kontinuerlig ström ovanför Nabben. Ringduvan har ökat mer eller mindre kontinuerligt sedan 1970-talet. Höga antal de senaste åren stöds av en signifikant uppgång i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2009). Turkduvan är en av de arter som minskat signifikant under perioden och inga tecken till återhämtning syns för närvarande.

Totalt 26 000 tornseglare överträffas endast av 41 000 1992. Orsaken var en kraftig passage i samband med friska sydvästvindar 19–22 augusti då mellan 2100 och 5500 räknades dagligen. Andelen ungfåglar var hög vilket antyder att häckningen gått bra. Att fåglarna kan snurra en del visas av en vacker, isabellafärgad, individ som passerade förbi tre gånger samma dag. Sträcket av tornseglare är oftast knutet till lågtryckspassager och det är tveksamt hur väl de inräknade siffrorna speglar populationsutvecklingen. Långsiktigt finns i alla fall inga tydliga trender. Ovanligt många spillkråkor var ute och snurra-

de under hösten, utan att vi kunde konstatera utsträck. Rejäla invasioner har inte registrerats sedan 1973–1975 då mellan 50 och 115 räknades. Däremot bokfördes 13 större och 1 mindre hackspett.

LÄRKOR-ÄRLOR

En signifikant ökning av trädlärkan i häckfågelinventeringen grundas på relativt få individer. Dock finns en motsvarande uppgång i sträcksiffrorna, där höstens 2222 utgör det fjärde året i rad med över tvåtusen sträckare. Sånglärkan är en bredfrontsflyttare som inte koncentreras påtagligt till Falsterbo. Långsiktigt är trenden negativ, även om höstens antal ligger väl över medel. Högre antal sedan sekelskiftet stöds inte av någon motsvarande uppgång i häckfågeltaxeringarna (Lindström m.fl. 2009). Endast en sträckande berglärka utgör en ny bottennotering. Uppenbarligen har det skandinaviska beståndet minskat klart under perioden och även spontanrapporteringen minskar trots fler aktiva ornitologer (Hellström & Strid 2008, Nilsson 2007).

Ladusvalan minskade fram till 1990-talet men har sedan ökat till ungefär samma nivå som på 1970-talet. En motsvarande uppgång finns i häckfågelräkningarna. Däremot verkar såväl back- som hussvala fortsätta en långsiktig

Hösten 2008 inräknades 25 962 tornseglare, den näst högsta årssumman någonsin. Foto: Bengt Bengtsson.

minskning. Dock kan vi notera att kurvorna planat ut sedan sekelskiftet.

Större piplärka saknades i sträckprotokollet, vilket endast hänt en gång tidigare de senaste 20 åren. Däremot är 8 fältpiplärkor faktiskt något fler än de två föregående åren. En riktad inventering 2007 lär inte heller peka på någon fortsatt minskning i Skåne. Möjligen ser vi alltså ett avbrott i den långsiktiga minskningen. Efter en motsvarande kraftig minskning återstod 2007 endast 1 sjungande hane i Danmark (Nyegaard & Grell 2008). Antalet inräknade trädpiplärkor i Falsterbo är mycket väderberoende, vilket ger stora årliga fluktuationer. Liksom för flera andra tropikflyttare var siffrorna förhållandevis låga under 1990-talet, medan antalen nu varit relativt höga fem år i rad. Höstens nästan 60 000 utgör faktiskt nytt årsbästa. Som mest räknades 11 540 den 6 september och

19 800 följande dag. Denna dag forsade fåglarna ut på bred front så länge det var mulet och duggregn, medan sträcket upphörde när det klarnade upp framåt middagstid. Den sena sträcktoppen innebar att mediandatum den 6 september inföll 12 dagar senare än medel. Trädpiplärkan minskar signifikant sedan 1975 enligt häckfågelräkningarna men ökar signifikant om man tittar på standardrutterna som inleddes 1998 (Lindström m.fl. 2009). Långsiktigt är trenden oförändrad i Falsterbo. Antalet sträckande ängspiplärkor har fluktuerat kraftigt utan någon tydlig trend, medan häckfågelräkningarna pekar på en generell minskning i Sverige och en svag ökning i Finland. En signifikant nedgång hos rödstrupig piplärka under perioden förstärks av endast 15 sträckare under hösten. Rimligen speglar detta en minskning av det lilla skandinaviska beståndet. Även skärpiplärkan uppvisar långsiktigt en

Gulärlan är en av flera tropikflyttare som förefaller öka efter en lång period av tillbakagång. Foto: Johan Stenlund.

signifikant minskning och årets 18 sträckare talar ej emot detta.

Efter en uppgång fram till 1980-talet och en minskning under 1990-talet förefaller gulärlan, i likhet med flera tropikflyttande tättingar, öka igen för närvarande. Höstens 47 000 sträckare utgör en ny hög siffra. Arten befinner sig i nuläget strax under listan över signifikant minskande arter. Häckfågeltaxeringarna visar en signifikant nedgång över hela perioden, men en mer stabil trend i standardrutterna sedan 1998. Totalt 318 forsärlor fortsätter en mycket positiv trend och arten utvidgar sitt häckningsområde norrut (Hellström & Strid 2008). Att det inte blev nytt rekord igen beror nog främst på att ostvindar dominerade under sträcktoppen i september.

Långsiktigt visar sträcksiffrorna på en dyster utveckling för sädesärlan t.o.m. 1990-talet. Därefter har antalen däremot stigit igen, varför det sannolikt är fråga om ett trendbrott även för denna art. Bilden är likartad i häckfågeltaxeringen, där arten ökat signifikant i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2009).

I Finland går det bättre i norr än i söder (Vaisänen 2006).

SIDENSVANS-VARFÅGEL

Antalet sidensvansar var klart högre än normalt, med en topp i början av november (Tabell 3). Jämfört med medeltal på mellan 291 och 592 under 1970- till 1990-talen, ökade genomsnittet till 4852 de senaste åtta åren. Om detta speglar en högre totalpopulation eller sämre bärtillgång i norr är något osäkert, men jag skulle nog gissa på det förstnämnda. Totalt 177 järnsparvar är en hög siffra för en svårräknad art som främst sträcker nattetid. Medan antalet björkoch rödvingetrastar var relativt normalt sträckte klart fler taltrastar än genomsnittet. Som vanligt för denna art var sträcket koncentrerat till en dag med lämpligt, disigt väder. Således passerade 2010 taltrastar den 9 oktober, vilket motsvarar 93 % av årssumman. Även antalet dubbeltrastar låg över medel och detta är den enda trast där vi kan se en signifikant uppgång i Falsterbosiffrorna. Okningen syns även i häckfågeltaxeringarna. Lövsångaren är normalt en obligat nattsträckare och utsträck registreras mycket oregelbundet. Hela 92 stjärtmesar, med som mest 47 den 7 oktober, överträffas hittills endast av 100 sträckare hösten 1973. Uppträdandet i Falsterbo är oregelbundet utan några trender. Blåmesen var verkligen i rörelse under hösten och från slutet av september till mitten av oktober registrerades flera bra sträckdagar, även om många tvekade inför havet. Sammanlagt drygt 73 000 överträffas endast av 136 000 år 1996 och 82 000 år 2003. De större utflyttningarna tenderar att komma allt tätare och det verkar som arten är på väg från invasionsart till mer regelrätt flyttare. Mediandatum inföll normalt den 6 oktober. Bland alla blåmesarna återfanns även en del talgoxar och svartmesar (Tabell 3). Långsiktigt syns snarast en negativ trend för talgoxen, medan svartmesen är mer fluktuerande.

Varfågeln lever främst av smågnagare och har en utbredning som till stor del överlappar med de nordliga gnagarspecialisterna bland rovfåglarna. Vi får gå tillbaka till de goda gnagaråren på 1970- och början av 1980-talet för att hitta högre siffror än årets 33 sträckare. Efter en långsiktig minskning verkar antalen ha vänt de senaste tio åren. Varfågeln är för sällsynt för att omfattas av häckfågelräkningarna, medan vinterindex för perioden är negativt (Lindström m.fl. 2009).

KRÅKFÅGLAR-PILFINK

Medan nötskrikan saknades helt under hösten begav sig knappt 200 nötkråkor ut över havet i början av september. Detta är relativt tidigt för tjocknäbbade nötkråkor som dominerade helt. I oktober sågs emellertid enstaka smalnäbbade nötkråkor bland de mindre flockar som vände vid Nabben. Generellt har kajan ökat signifikant i Falsterbo sedan 1970-talet, och höstens 31 000 är i det sammanhanget en föga imponerande siffra. Då också vinterindex ökat förefaller andelen övervintrare vara relativt stabil. Samtidigt som råkan ökat kraftigt i Skåne har antalet sträckare snarast minskat under perioden. Detta innebär rimligen att ett betydligt större antal råkor övervintrar jämfört med för 30 år sedan, vilket stöds av signifikant ökande vinterindex. Kråkan är faktiskt den art som uppvisar den kraftigaste nedgången i Falsterbo och höstens 301 sträckare innebär en ny bottennotering. Efter byte av indexmetod framträder en signifikant nedgång i siffrorna från häckfågeltaxeringen (Lindström m.fl. 2009). Då även vinterindex rasat kan minskningen inte förklaras av att fler kråkor övervintrar.

Överensstämmelsen är god för staren som minskar kontinuerligt enligt såväl sträcksiffrorna som taxeringarna under häckningstid i både Sverige och Finland. Dock ligger höstens antal över medel för de senaste åtta åren, möjligen ett resultat av en god häckningssäsong. Antalet utsträckande pilfinkar har långsiktigt minskat signifikant, men årets 93 ex utgör det tredje året i rad med någorlunda antal. Även häckfågel- och vinterindex är snarast negativa (Lindström m.fl. 2009).

FINKAR-SPARVAR

Kategorin bo-/bergfink uppvisar stora årliga fluktuationer som till stor del styr totalsumman sträckare. Sannolikt speglar svängningarna främst frekvensen västvindar under sträcktoppen i slutet av september och början av oktober. Årets närmare 1,2 miljoner ligger väl över medel. Långsiktigt syns ingen tydlig trend även om antalen generellt stigit efter sekelskiftet, i linje med många andra arter och standardrutterna i häckfågeltaxeringen. Som mest räknades drygt 445 000 den 3 oktober, en hög dagssiffra. Då bergfinkarna ofta sträcker i tätare sammanhållna flockar går det att uppskatta deras andel av det totala finksträcket. Vi har, liksom de närmast föregående fyra åren, för alla större sträckdagar skattat procentandelen bergfink i jämna tiotal. Den samlade uppskattningen slutade på 18 % av totalsumman för bo-/bergfink. Detta kan jämföras med 11, 21, 8 respektive 7 % höstarna 2004–2007. Det är rimligt att en högre andel av bergfinkarna flyttar söderut under dåliga bokollonår som 2008. Omräknat sträckte mellan 64 000 (2007) och årets 211 000 bergfinkar vid Nabben de fem höstarna, vilket stöder detta antagande. I Sverige såväl som i Finland har bergfinken minskat sedan 1970-talet (Lindström m.fl. 2009, Vaisänen 2006).

Nio gulhämplingar ligger klart över medel och långsiktigt ökar arten, vilket får förmodas spegla den lilla skånska stammen. Efter en sämre säsong var antalet grönfinkar åter högt. Artens generella uppgång stöds av data från såväl vinterräkningar som häckfågeltaxeringar i Sverige och Finland. Efter en svacka under 1980-talet har antalet sträckande steglitser stigit markant. För närvarande pekar kurvan brant uppåt och årets summa överträffas endast av 7400 hösten 2005.

Stararna blir allt färre... Foto: Jonas Rosquist.

Trots detta förefaller även övervintrarna bli fler, då vinterpunktrutterna sedan 1975 visar på en klar ökning (Lindström m.fl. 2009). Som mest räknades 979 steglitser den 15 oktober.

Frösättningen styr andelen övervintrande grönsiskor och de årliga fluktuationerna vid Nabben är förhållandevis stora. Långsiktigt syns emellertid en klar ökning, vilken även kan anas i häckfågelräkningarna i Sverige och Finland, medan vinterindex för perioden är negativt. Enligt häckfågelinventeringarna har hämplingen minskat successivt ända sedan dessa inleddes 1975 (Lindström m.fl. 2009). I Falsterbo registrerades den kraftigaste nedgången i slutet av 1970-talet, medan en viss återhämtning ägt rum de senaste åren. Vinterhämplingen är en av de arter som uppvisar en kraftig minskning i Falsterbo och här syns inga tecken på återhämtning. Majoriteten häckar i Norge och arten är för sällsynt för att omfattas av häckfågelinventeringarna. Den kraftiga sentida ökningen i Sydsverige av den sydliga gråsiskerasen *cabaret* har slagit igenom i häckfågeltaxeringarna medan vinterindex minskat. Av de gråsiskor som ringmärks vid Fyren utgör cabaret numera en betydande andel. Höstens höga siffra har endast överträffats 1975 och 2005 och utgjordes sannolikt främst av nordliga gråsiskor, vilket stöds av inslaget av snösiskor. Sträcktoppen var som vanligt sen (Tabell 3) och passagen lär ha fortsatt efter räkningarnas slut.

Korsnäbbarna fluktuerar en hel del efter födotillgången. Den mindre arten var relativt fåtalig med en normal sträcktopp i början av september. Inte heller förekomsten av större korsnäbb var särskilt imponerande med sträcktopp i slutet av oktober. Summan ligger dock över medel och långsiktigt anas en ökning. Sex bändelkorsnäbbar, utspridda från början av augusti till slutet av september, ligger över genomsnittet. Flertalet höstar når de inte ner till Falsterbo över huvud taget. En generell ökning av antalet rosenfinkar efter bytet av sträckobservatör speglar sannolikt inte det svenska beståndet. Efter två rejäla invasionshöstar var domherren fåtalig för tredje året i rad. I Finland har arten ökat signifikant sedan 1983 (Vaisänen 2006) medan de svenska häckfågelinventeringarna visar på en långsiktig nedgång. Endast 9 lappsparvar utgör ett relativt lågt antal, men långsiktigt syns ingen tydlig trend. Antalet snösparvar har fluktuerat en hel del, men totalt har en nedgång ägt rum under perioden. Denna förstärks av låga siffror sedan sekelskiftet. Allmänt anses snösparven ha minskat i landet sedan 1960-talet (SOF 2002).

Gulsparven uppvisar en signifikant negativ trend för hela perioden och höstens siffra är den lägsta på flera år. Häckfågeltaxeringarna pekar på en likartad successiv nedgång (Lindström m.fl. 2009). En ökning i standardrutterna sedan 1998 speglas inte av Falsterbosiffrorna. I Finland ökar arten i norr men minskar i söder (Vaisänen 2006). Den svenska nedgången kan inte förklaras av att ett större andel övervintrar, då även index från vinterräkningarna sjunkit. För ortolansparven gäller en uppgång till 1980-talet och en kraftigare minskning sedan dess. Höstens 13 sträckare är i alla fall högre än fjolårets bottennotering på 2! Den sentida minskningen är slående inom hela utbredningsområdet (Hellström & Strid 2008). Sävsparven har generellt minskat sedan 1970-talet, vilket stöds av en negativ trend i häckfågelräkningarna. En ökning i Falsterbo sedan sekelskiftet motsvaras emellertid av en positiv trend i standardrutterna som inleddes 1998.

REFERENSER

- Bengtsson, K. 2008. Kungsörn. *Anser* 47: 242–243.
- Bijlsma, R. G. 2002. Life-history traits of Honey Buzzards (*Pernis apivorus*) in Africa. *Vogelwarte* 41: 240–248.
- Delany, S., Reyes, C., Hubert, E., Phil, S., Rees, E., Haanstra, L. & van Strien, A. 1999. Results from the International Waterbird Census in the Western Palearctic and Southwest Asia 1995 and 1996. Wetlands International Publication No. 54.
- Fransson, T. & Pettersson, J. 2001. Svensk ringmärkningsatlas. Volym 1. Naturhistoriska riksmuseet & Sveriges Ornitologiska Förening, Stockholm.
- Gilissen, N., Haanstra, L., Delany, S., Boere, G. & Hagemeijer, W. 2002. Numbers and distribution of wintering waterbirds in the Western Palearctic and Southwest Asia in 1997, 1998 and 1999. Wetlands International Global Series No. 11.
- Grønlien, H. 2004. Hønsehauken i Norge Bestandens status og utvikling siste 150 år. *Vår Fuglefauna* 27: 172–176.
- Hario, M. & Rintala, J. 2007. Population trends of sea terns, the *Aythya* ducks, the Black-

- headed Gull and the Common Eider on Finnish coasts in 1986–2006. *Linnut-vuosikirja* 2006: 49–57.
- Hario, M. & Rintala, J. 2008. Population trends of the Common Eider and four gull species in Finnish coastal areas in 1986–2007. *Linnut-vuosikirja* 2007: 52–59.
- Hellström, M. & Strid, T. (red.) 2008. Fågelrapport 2007. I: SOF. Fågelåret 2007: 43–156.
- Honkala, J. & Saurola, P. 2008. Breeding and population trends of common raptors and owls in Finland in 2007. *Linnut-vuosikirja* 2007: 36–51.
- Ivarsson, K. 2008. Fortsatt ökning för havsörn i Skåne. *Anser* 47: 241–242.
- Kjellén, N. 2008. Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2007. Fåglar i Skåne 2007: 5–42.
- Landgren, E & Landgren, T. 2007. Inventering av fågelskär i Vänern 2007. *Grus* 10: 9–11.
- Lindström, A., Green, M., Ottvall, R. & Svensson, S. 2009. Övervakning av fäglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2008. Ekologiska institutionen, Lunds universitet.
- Lyngs, P. 2008. Status of the Danish breeding population of Eiders *Somateria mollissima* 2000–2002. *Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift* 102: 289–297.
- Mineyev, Y. N. & Impe, J. Van. 1997. Grey Plover Pluvialis squatarola. I: Hagenmeijer, W. J. M. & Blair, M. J. (red.) The Atlas of European Breeding Birds: Their Distribution and Abundance. sid. 268. T & A D Poyser, London.
- Nielsen, J. T. & Storgård, K. 2006. Duehøgen i Danmark. Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift 100: 7–8.
- Nilsson, L. 2008. Changes in numbers and distribution of wintering waterfowl in Sweden during forty years, 1967–2006. *Ornis Svecica* 18: 135–226.
- Nyegaard, T. & Grell, M. B. 2008. Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2007. *Fugleåret 2007*, sid. 139–168. Dansk Ornitologisk Forening.
- Ollila, T. & Koskimies, P. 2008. The conservation status of the Golden Eagle and Peregrine Falcon in Finland *Linnut-vuosikirja* 2007: 8–17.
- Olofsson, P. 2008. Ängshök. *Anser* 47: 242. Ryttman, H. 2004. Fiskgjusen i Sverige – resul-

tat av riksinventeringen 2001. I: SOF. Fågel-året 2003: 81–90.

Saurola, P. 2008. Finnish Ospreys (Pandion haliaetus) in 2007. Linnut-vuosikirja 2007: 18–25.

SOF. 2002. Sveriges fåglar, 3:e upplagan. Stockholm.

Staav, R. 2008. Skräntärnan i Sverige 2007. I: SOF. Fågelåret 2007: 37–41.

Ulfstrand, S., Roos, G., Alerstam, T. & Österdahl, L. 1974. Visible Bird Migration at Falsterbo, Sweden. Vår Fågelvärld, Supplement 8. Vaisänen, R. A. 2006 Monitoring population changes of 86 land bird species breeding in Finland 1983–2005. Linnut-vuosikirja 2005: 83–98.

SUMMARY

Since 1973 the Swedish Environmental Protection Agency has organised counts of the migration passing the southwesternmost point (Nabben) of the Falsterbo peninsula. From 2001 these counts are performed by two observers recording all species from dawn until 14.00 between August 1 and November 20. As far as possible the age is determined among raptors and some other larger birds. Tables 1 and 2 show the proportion of juveniles in raptors and some other species since 1986. This autumn's migration divided in decades together with the mean 1973-2007 is depicted in Table 3. Up-todate information on trends and annual and daily figures can be found on the homepage of Falsterbo Bird Observatory www.skof.se/fbo/index_s.html

The grand total of 2.5 million migrants has only been surpassed in four earlier years. This is most likely primarily an effect of a fairly good breeding season in combination with dominating westerly winds during the autumn. The majority of generally increasing species occurred in high numbers and there is also a tendency towards a slight recovery in some decreasing tropical migrants. Most raptors occurred in good numbers, although the average proportion of juveniles was slightly below average (Table 1). Among irruptive species Great Spotted Woodpecker, Long-tailed Tit, Blue Tit, Nutcracker and Redpoll were on the move.

The total of 3,414 Honey Buzzards is a low figure, so it looks like the long term decrease is continuing. However the breeding seems to have been reasonably good with 16 % juveniles. The number

of Black Kites has increased in later years as well as the proportion of juveniles. In Red Kite 2,891 migrants constitutes a new record number. The Swedish population was estimated at 1,800 pairs in 2007 with the great majority breeding in Scania, where most adults are residents nowadays. A general increase in the White-tailed Eagle is well reflected by the fairly low numbers at Falsterbo. This year's comparatively low figure is most likely primarily an effect of the mild autumn. The Marsh Harrier increased sharply the first 25 years but numbers have been more stable since then. Northern Harrier had a comparatively good year with a late median date. The trend is still significantly negative due to a general lack of good rodent years in northern Scandinavia since 1982.

Only two Pallid Harriers is lower than in the previous seven years. After some years decrease Montagu's Harrier seems to be doing a little better again. The 36 Goshawks is a good figure during a mild autumn. Juveniles dominated almost completely and this autumn's migrating adult female was the first recorded so far. After a steady increase the first 25 years the number of Eurasian Sparrowhawks has levelled out. This year was however exceptional with a new all time high of 37,235 migrants. The passage was especially heavy in late August and the last half of October (Table 3). On August 30 a record number of 4,180 Sparrowhawks were counted at Stevns Klint on the Danish side, compared to "only" 2,124 at Nabben. In spite of large annual fluctuations, the number of Common Buzzards has been fairly stable during the period. Due to milder winters more birds winter in southern Sweden nowadays. A total of 885 Rough-legged Buzzards is a good figure, although down from last years high number. This is primarily due to fewer juveniles (Table 1). Rare eagles included 1 Short-toed, 1 Lesser Spotted, 3 Spotted and 1 Steppe Eagle. In spite of the comparatively low figure the general increase in the Swedish Osprey population seems clear. The number of Common Kestrels again exceeded 1,000 and the trend is clearly positive at the moment. Also Merlin seems to be doing generally well, although this years figure is not that impressive. Probably partly as a result of easterly winds in September the number of Hobbies was the second highest ever, but the long time trend seems to be stable. The Peregrine is increasing at Falsterbo, reflecting growing numbers in Fennoscandia. A juvenile Gyr Falcon on October 17 is only the seventh during the period.

All three species of swans are increasing at Falsterbo, although the number of wintering birds further north in Sweden is also climbing. Most species of geese show a significantly positive trend reflecting increasing populations. The median date in Grey-lag Goose has changed from 21 September during the 1970s to 27 October during the last eight years. A total of 88,548 Barnacle Geese is the highest number so far. A new high figure in Eurasian Widgeon continues an increasing trend and also the number of Pintails was well above average. Higher numbers wintering north of Falsterbo and a higher proportion migrating after the counts end in autumn may explain the general decline in Mallard, Common Pochard and Goldeneye. The number of Common Eiders was well up from the previous year, but it is clear that there has been a dramatic decrease since the peak in the mid 1990s. Divers as well as grebes seems to be doing fairly well at the moment. Two Black Storks as well as 12 White Storks from the Swedish reintroduction programme were pleasing.

Almost 2,600 Common Cranes reflects the marked population increase in Sweden. The number of juveniles is generally quite low (Table 2). As a result of a series of depressions during August the numbers of migrating waders, gulls and terns were well above average. In contrast the numbers of juvenile waders in September were generally low, reflecting a poor breeding season on the Russian tundra. Most waders fluctuate strongly between years but the long-time trend is positive in Bar-tailed Godwit, Grey Plover and Golden Plover. On the other hand species like Common Snipe and Lapwing are still decreasing. Turnstone is declining in Sweden, while the migrants at Falsterbo, primarily constituting Russian tundra breeders, seem to be doing well. Three migrating Grey Phalaropes is exceptional.

Pomarine as well as Long-tailed Skua were scarce, indicating a poor lemming year on the Russian tundra. Also in Arctic Skua the number of juveniles was below average (Tabell 2). After a long decrease the number of Black-headed Gulls seems to be on the way up again. The Common Gull shows a long-term increase, although numbers were down from last autumns all time high. Most Lesser Blackbacked Gulls at Falsterbo belong to the western subspecies intermedius, which in contrast to the nominate subspecies is not decreasing. The small num-

bers of Caspian Tern reflect a decreasing population in the Baltic. Common Tern again occurred in a high number and shows a general increase in contrast to the more stable numbers in Arctic Tern. However the number of juveniles was well below average. Little as well as Black Tern occurred in fairly low numbers.

After one poor year the total in Stock Dove as well as Wood Pigeon was again high. Both species seem to be increasing at the moment. The highest daily count was 79,900 Wood Pigeons on October 15. The long term decrease in Collared Dove continues. The number of counted Swifts fluctuates markedly without any clear trend. Although small numbers of Black Woodpeckers as well as Little Spotted Woodpeckers turned back at Nabben, only one Lesser and some Greater Spotted Woodpecker actually migrated. As in the breeding census Skylark numbers have decreased considerably since the 1970s. Woodlark was much more common in Falsterbo during the 1950s, but after a long decline numbers have generally increased since the early 1990s. Shore Lark is an increasingly rare breeder of northern Scandinavia, with a new all time low of only one migrant. Barn Swallow decreased until the 1990s but has since then increased again. In the other two swallows the long term decline has continued, although at a lower speed during later years. The Swedish population of Tawny Pipit has declined heavily since the 1970s, but this year's 8 migrants is more than in the previous two years. On the other hand the trend in Tree Pipit seems to be positive at the moment, with a new record number of 59,640. Meadow Pipit fluctuates fairly much without any clear trend. Both Red-throated and Rock Pipit are clearly on the way down. A new comparatively high number in Yellow Wagtail indicates that the long-term decline is over. Totally 318 Grey Wagtails continues the increase. A general decline in White Wagtail can be seen also in the breeding census, in spite of fairly good numbers in the last autumns.

Although the number of Waxwings was well above average the invasion was fairly small compared to the autumns 2004-2005. There seems to be a development towards more frequent invasions at the moment. A total of 92 Long-tailed Tits is second only to 100 in 1973 and invasions are unfrequent. The Blue Tit was again numerous in the absence of beech mast. It seems like it is changing

from an irruptive species to a more regular migrant. In line with the northern rodent specialists among the raptors, Great Grey Shrike has generally declined since 1982. This year's 33 is however the highest figure for many years. A comparatively small movement in the Nutcracker resulted in 193 migrants. The Jackdaw shows an increase at Falsterbo while the breeding census data suggest more stable numbers. In spite of a pronounced increase in the number of breeding Rooks in Scania numbers at Falsterbo have remained stable. This must be explained by a significantly higher proportion of resident birds nowadays. All Swedish census data show a heavy decline in the Hooded Crow over the period, but the reasons behind this are far from clear. In contrast falling numbers in the Starling have been attributed to the general area decline of pastures in Sweden.

The highly fluctuating numbers of migrating Chaffinch/Brambling is most likely primarily governed by weather factors. This year's 1.2 million is well above average. Rough estimates of the percentage of Bramblings on the good migration days resulted in a total of 18 % Bramblings, corresponding to 211 thousand migrants. This is a comparatively

high number, most likely a result of the poor beech mast production. The general increase in Greenfinch and Goldfinch continues, while both Linnet and Twite have decreased significantly during the thirty-five years. The number of Siskins varies considerably between years but the long-term trend is positive. Also Redpoll shows a significant increase over the period, partly due to the recent spread of the southern subspecies cabaret. This autumns high figure however mainly constituted of northern nominate birds, with a late median date. Migrating Common Crossbills were comparatively few, while the other two crossbills occurred in numbers above average. After two good autumns the number of Bullfinches has now been low three years in a row. Most buntings seem to be on the decline with a general negative trend in Yellowhammer, Ortolan Bunting, Reed Bunting as well as Snow Bunting. This is also supported by data from the breeding census in the first three species. In Lapland Bunting there is no clear trend over the period.

> Nils Kjellén Ekologihuset SE-223 62 Lund

● TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2008

Sträcket i Falsterbo hösten 2008 uppdelat på tiodagarsperioder, samt årets totalsumma och medel för perioden 1973–2007.

Migration at Falsterbo in the autumn 2008 divided into decades, total and mean for the period 1973-2007.

		Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Knölsvan Mindre sångsvan Sångsvan	Cygnus olor C. columbianus	18	0 0	87	35	107	23	35	83	204	250 350 55	36	883 378	633
Jailysvali	c. cygrids	>	>	)	)	>	>	>	>	†	0	2	2	<u>+</u>
Sädgås	Anser fabalis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	70	9	76	129
Bläsgås	A. albifrons	0	0	0	0	0	0	0	7	17	328	22	374	321
Grågås	A. anser	4	20	130	20	170	220	610	2610	2880	1360	520	8574	3463
Kanadagås	Branta canadensis	0	0	M	9	0	0	0	17	19	9/	11	132	116
Vitkindad gås	B. leucopsis	0	0	0	1020	890	318	2460	13430	24920	44590	920	88548	11876
Prutgås	B. bernicla	0	0	0	19	37	891	24447	10000	424	36	0	35854	8395
Gravand	Tadorna tadorna	148	130	130	12	4	0	5	17	7	m	0	456	358
Bläsand	Anas penelope	7	36	555	1570	1380	1114	1223	2400	402	520	45	9252	6146
Snatterand	A. strepera	0	Μ	0	0	2	0	0	6	_	0	0	15	7
Kricka	A. crecca	315	40	105	120	40	90	40	460	15	25	0	1250	859
Gräsand	A. platyrhynchos	0	0	2	_	0	M	0	83	6	423	29	583	333
Stjärtand	A. acuta	13	10	124	198	78	527	359	460	7	28	0	1804	855
Skedand	A. clypeata	17	∞	30	25	29	29	37	48	2	Μ	0	231	172
Brunand	Aythya ferina	0	0	0	0	0	0	m	2	0	16	0	21	48
Vigg	A. fuligula	22	1	0	0	—	∞	31	107	Υ	147	2	335	417
Bergand	A. marila		0	0	0	0	—	Μ	6	10	9	9	35	253
Ejder	Somateria mollissima	1210	1530	1220	2330	2430	4810	8030	43770	20860	10180	280	96650	97070
Alfågel	Clangula hyemalis		0	0	0	0	0	0	6	—	4	18	32	21
Sjöorre	Melanitta nigra	1560	1390	930	2640	2270	350	830	1060	30	52	20	11135	3250
Svärta	M. fusca	20	=======================================	4	24	12	34	42	260	22	9	—	436	228
Knipa	Bucephala clangula	0	0	0	0	0	0	0	73	9	95	31	205	363
Salskrake	Mergellus albus	0	0	0	0	0	0	0	0	_	0	0	_	2
Småskrake	Mergus serrator	0	0	0	20	8	120	353	1020	200	170	100	2064	1200

• TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2008 FORTS.

		Aug 1 Aug 2	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Storskrake	M. merganser	0	0	0	0	0	0	0	∞	-	31	16	26	41
Smålom	Gavia stellata	0	_	7	30	16	26	62	61	20	62	38	323	311
Storlom	G. arctica	0	21	27	21	∞	m	7	10	10	12	<u></u>	120	110
Svartnäbbad islom	G. immer	0	0	0	0	0	0	0	0	—	_	2	4	~~-~~
Vitnäbbad islom	G. adamsii	0	0	0	0	0	0	0	0	~~-~~	0	0	_	_
Skäggdopping	Podiceps cristatus	0	0	2	$\mathcal{C}$	~~-~~	—	4	Μ	m	0	Μ	20	2
Gråhakedopping	P. grisegena	11	2	m	M	~~-~~	_	M	21	9	_	4	59	14
Svarthakedopping	P. auritus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	_	0	_	0
Gulnäbbad lira	Calonectris diomedea	0	_	0	0	0	0	0	0	0	0	0	_	0
Grålira	Puffinus ariseus	0	0	0	0	0	<u></u>	0	0	0	0	0	_	0
Havssula	Morus bassanus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	_	M	4	-
Gråhäger	Ardea cinerea	10	47	78	33	22	99	თ	∞	9	18		299	116
Ägretthäger	Egretta alba	0	0	0	0	m	2	0	0	0	0		2	0
Svart stork	Ciconia nigra	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	_
Vit stork	C. alba	0	0	12	0	_	0	0	0	0	0		13	2
Bivrak	Parnice sinned	C	183	7757	847	173	7	-	C	C		C	3/15	7221
Brin alada	Mikus micrans	0 C	5	1 1 1 1	2		-	- C	0 C	0 C	0 C	0 C	717	•
Röd alada	M. milvus	0	1 0	35	0	511	581	873	164	375	351	· —	2891	681
Havsörn	Haliaaetus albicilla	0	0	4	0	9	_	4	2	2	5		25	
Ormörn	Circaetus gallicus	0	0	0	0	~~-~~	0	0	0	0	0		_	
Brun kärrhök	Circus aeruginosus	10	127	262	170	171	39	36	9	2	2	0	825	230
Blå kärrhök	C. cyaneus	0	∞	17	4	14	20	32	67	111	41		334	267
Stäpphök	C. macrourus	0	0	_	0	0	—	0	0	0	0		2	2
Ängshök	C. pygargus	0	_	2	_	0	0	0	0	0	0		7	00
Stängshök	C. macrourus/pygargus		0	0	_	0	_	0	0	0	0		2	_
Duvhök	Accipiter gentilis		0	0	0	0	0	0	0	12	20	4	36	33
Sparvhök	A. nisus	20	751	5491	3053	3954	1489	3775	11303	6653	441	332	37262	17569
Ormvråk	Buteo buteo	—	52	498	9	2078	1518	1301	585	2682	1445	95	10261	14248

● TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2008 FORTS.

Mean	925	1 257	549 2	231 50	30	745	289	26	m	1075	0 705	270	562	575	69	111				—	186
Total	885	1 288	1009	279	74	2586	332	65	7	2864	- 608	680	319	957	131	52	9	119	8075	4	237
Nov 2	22 0	00	00	4 0	00	0	0	0	0	0 0	o 6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nov 1	92 0	00	00	0 7	0	_	0	0	0	0 0	> C	0	178	0	0	0	0	0	0	0	0
Okt 3	320	00	4 0	24	0 0	413	0	0	0	0 0	Ο α «	n N	09	0	0	0	0	0	0	0	0
Okt 2	203	0 0	12	37	~	610	0	0	0	0 0	103	19	10	0	0	0	0	0	200	0	0
Okt 1	198	0 -	38	53	o 0	1285	0	0	0	m +	- 70	71	12	<u></u>	M	-	0	—	335	0	0
Sep 3	6E 0	- 0	57	33	60	221	0	0	0	25	υ	29	0	0	Μ	13	0	0	220	0	0
Sep 2	V 0 T	0 61	193	23	м О	38	∞	0	0	15	0 %	5 =	0	9	7	13	0	4	200	0	∞
Sep 1	000	0	217	60	80	4	0	0	0	199	0 7	- ∞	34	215	16	9	0	52	640	0	10
Aug 3	4 - 0	126	370	36	16	4	46	12	0	1025	0 777	106	∞	328	10	9	_	29	1520	7	104
Aug 2	000	0	104	<u></u>	60	0	38	M	4	671	0 0	83	2	101	30	2	4	16	1180	7	87
Aug 1	000	0 9	4 0	0 ←	- 0	10	s 240	20	m	926	0 17	350	12	306	62	∞	~~-~~	17	3780	0	28
	B. lagopus Aquila pomarina A. clanga	A. nipalensis Pandion haliaetus	Falco tinnunculus F. vespertinus	F. columbarius F. subbuteo	F. peregrinus F. rusticolus	Grus grus	Haematopus ostralegus	Recurvirostra avosetta	Charadrius dubius	Ch. hiaticula	Ch. morinellus Pluvialis apricaria		Vanellus vanellus	Calidris canutus	C. alba	C. minuta	C. temminckii	C. ferruginea	C. alpina	Limicola falcinellus	Philomachus pugnax
	Fjällvråk Mindre skrikörn Större skrikörn	Stäppörn Fiskgjuse	Tornfalk Aftonfalk	Stenfalk Lärkfalk	Pilgrimsfalk Jaktfalk	Trana	Strandskata	Skärfläcka	Mindre strandpipare	Större strandpipare	Fjallpipare	Kustpipare	Tofsvipa	Kustsnäppa	Sandlöpare	Småsnäppa	Mosnäppa	Spovsnäppa	Kärrsnäppa	Myrsnäppa	Brushane

• TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2008 FORTS.

Medel Mean	298 1 240 16 229	69 201 176 9 65 39 34 2	6 44 7 0 329 7051 2226 56 9	10 1561 198 69 47
Totalt Total	147 1 319 54 196	54 178 161 113 81 10 10	1 48 48 333 7922 5539 44	7 5674 573 Omr. 13
Nov 2	00000	00000000	0 0 0 1 107 252 0	00000
Nov 1	00000	00000000	0 0 0 1 1 185 230 230	00000
Okt 3	00000	00000000	0 0 0 0 8 8 0 0 0 0	00000
Okt 2	0 - 0 0	0000000-	0 0 0 0 143 292 576 576	0 0 0
Okt 1	9000	000000	0 1 13 156 0 0	000000
Sep 3	9000	800000-0	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	00000
Sep 2	22 0 0 0	0 0 0 0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 2 477 477	0 0 0 0 0 0 0
Sep 1	34 0 7 0 0	4 % 0 0 0 % 9 7 1	0 3 3 0 0 7 7 5 8 6 2 8 0 0	1 151 6 0 0
Aug 3	50 0 21 1	30 65 65 7 37 31 35 4	0 1 0 38 2247 1414 5	2 1318 25 281 281 4
Aug 2	2 0 30 1	11 50 44 0 37 13 31 0	20 0 0 0 13 1363 618 0	2 1362 128 776 2
Aug 1	15 1 260 52 57	159 8 159 34 31 0	5 0 4 4 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	2 1409 265 468 7
	Gallinago gallinago Limosa limosa L. lapponica Numenius phaeopus N. arquata	Tringa erythropus T. totanus T. nebularia T. ochropus T. glareola Actitis hypoleucos Arenaria interpres Phalaropus lobatus Ph. fulicarius	Stercorarius pomarinus S. parasiticus S. longicaudus S. skua Larus minutus L. ridibundus L. canus L. fuscus Rissa tridactyla	Sterna caspia S. hirundo S. paradisaea S. hirundo/paradisea S. albifrons Chlidonias niger
	Enkelbeckasin Rödspov Myrspov Småspov Storspov	Svartsnäppa Rödbena Gluttsnäppa Skogssnäppa Grönbena Drillsnäppa Roskarl Smaln. simsnäppa Bredn. simsnäppa	Bredstjärtad labb Kustlabb Fjällabb Storlabb Dvärgmås Skrattmås Fiskmås Silltrut Tretåig mås	Skräntärna Fisktärna Silvertärna Fisk-/silvertärna Småtärna Svarttärna

● TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2008 FORTS.

		Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Vitvingad tärna	Ch. leucopterus	0	0	_	0	0	0	0	0	0	0	0	_	0
Sillgrissla	Uria aalge	0	0	—	—	0	0	4	m	4	~	~	21	277
Tordmule	Alca torda	0	0	0	~~-~~	0	2	4	5	2	<u></u>	0	21	48
Sillgrissla/tordmule	U. aalge/A. torda	0	0	0	0	0	Μ	Μ	0	M	_	2	Omr.	
Tobisgrissla	Cepphus grylle	0	0	0	m	0	0	0	0	0	0	0	Μ	_
Skogsduva	Columba oenas	0	27	287	174	1073	1535	1959	3467	1582	410	106	10620	7764
Ringduva	C. palumbus	0	0	0	0	0	3691	80415	148878	144133	23180	7405		231058
Turkduva	Streptopelia decaocto		0	0	0	0	~~-~~	0	0	M	0	7	9	28
Jorduggla	Asio flammeus	0	0	0	0	0	0	—	0	0	0	0	_	Μ
Tornseglare	Apus apus	0	12620	10714	2608	17	7	—	0	0	0	0	25962	6913
Större hackspett	Dendrocopus major	0	0	0	2	0	—	10	0	0	0	0	13	15
Mindre hackspett	D. minor	0	0	0	0	0	0	0	—	0	0	0	_	—
Trädlärka	Lullula arborea	0	0	0	0	97	368	806	929	249	20	26	2222	1165
Sånglärka	Alauda arvensis	0	0	0	0	20	124	1063	873	1532	123	13	3748	1571
Berglärka	Eremophila alpestris	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	—	_	1
Backsvala	Riparia riparia	0	1869	703	221	132	13	5	0	0	0	0	2943	3480
Ladusvala		0	2535	8450	9514	3927	1262	1369	187	26	Μ	0	27273	23363
Hussvala	Delichon urbicum	0	1452	999	2391	312	82	7	0	0	0	0	4912	5304
Fältpiplärka	Anthus campestris	0	0	5	Ω I	0 (	0	0 ;	0	0	0	0 (	∞ (	30
Iradpiplarka Ängsniplärka	A. trivialis A. pratensis	) O	12/10	9955 0	36495 6	2/8	131 2944	21 5964	0 944	0 419	0	0 6	59640 11093	208/5
Rödstrupig piplärka	A. cervinus	0	0	0	∞ ∞	. 5	7	0	0	0	0	0	15	59
Skärpiplärka		0 6	0 0	0 0	20101	∞ (	m (	വ	0 (	0 (	0 (	0 (	18	33
Gularla	Motacilla flava	30	09111	14689	20421	870	<u>∞</u>	)	0	0	0	)	4/138	383/0

• TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2008 FORTS.

	A	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Forsärla Sädesärla	M. cinerea M. alba	0	2	7 227	42 529	109	75 52	37	28	11	7	00	318 937	164
Sidensvans Järnsparv	Bombycilla garrulus Prunella modularis	0 0	00	0	0 10	53	0	21	0 0	510	2130	695	3335	1392
Ringtrast Björktrast Taltrast	Turdus torquatus T. pilaris T. philomelos	000	000	000	000	000	0 0 5	1 0	150	4650	2150	300	1 7250 2165	9824
Rödvingetrast Dubbeltrast	r. prinorneros T. iliacus T. viscivorus	000	000	000	000	000	36	120 315	1230 47	2550 21	130	- 0 0	4030 435	4117 320
Lövsångare	Phylloscopus trochilus	0	0	0	308	0	0	0	0	0	0	0	308	230
Skäggmes Stiärtmes	Panurus biarmicus Aegithalus caudatus	00	00	00	0 0	00	00	57	0 0	0 5	00	00	97	12 8
Svartmes	Parus ater	000	000	000	000	10	70	100	90	40	10	00	320	767
blames Talgoxe Pungmes	r. caeruleus P. major Remiz pendulinus	000	000	000	000	34/0 25 0	165 13	350	370	240 240	007	000	1150	530
Varfågel Nötkråka	Lanius excubitor Nucifraga caryocathactes		000	000	192	006	0 0	13	12 0	12067	0 0	0 0 1	33 193	164
Råka Råka Kråka Korp Stare	Corvus monedula C. frugilegus C. corone C. corax Sturnus vulgaris	0 0 0 710	0 0 0 3260	0 0 0 5530	0 0 0 0 4586	2 2 0 1 717	102 122 0 0 0 1130	1622 658 15 0 0	323 323 51 0 10398	1,962 1263 75 0 16860	2257 582 63 0 15450	751 751 97 0 2400	31002 3701 301 1 72884	34318 7019 3800 0 114763
Pilfink Bo-/bergfink Gulhämpling	Passer montanus Fringilla coe Imont. Serinus serinus	000	000	0 0 -	0 2490 0	0 35515 0	0 65715 1	25 781095 2	3 231890 3	65 48040 1	0 5430 1	1080	93 1171255 9	271 760758 6

■ TABELL 4. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2008 FORTS.

		Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Grönfink	Carduelis chloris	0	0	0	0	0	78	3524	25230	١,,	6040	16280	78187	38859
Steglits	C. carduelis	0	0	0	0	30	389	911	2762		420	1160	7287	1788
Grönsiska	C. spinus	0	0	0	183	3207	4179	11036	8590		158	250	29222	31009
Hämpling	C. cannabina	0	0	0	29	424	4980	6055	5785		49	130	18510	23581
Vinterhämpling	C. flavirostris	0	0	0	0	0	0	44	110		217	37	581	2048
Gråsiska	C. flammea	0	0	0	0	0	m	24	93		3875	3460	8064	1699
Snösiska	C. hornemanni	0	0	0	0	0	0	0	0		0	4	4	2
Bändelkorsnäbb	Loxia leucoptera	2	_	0	0	0	Μ	0	0		0	0	9	Υ
Mindre korsnäbb	L. curvirostra		223	151	132	199	135	48	0		0	0	926	2034
Större korsnäbb	L. pytyopsittacus		0	0	0	2	0	187	166		129	78	791	9/9
Rosenfink	Carpodacus erythrinus		7	_	_	0	0	0	0		0	0	4	4
Domherre	Pyrrhula pyrrhula	0	0	0	0	0	0	0	—	17	32	32	82	1092
Stenknäck	C. coccotraustes		0	0	0	0	Ω	6	2		_	0	46	2
l annsnarv	Calcarius Japponicus	C	C	C	C	4	m	_	C	C	_	C	σ	16
Snösparv	Plectrophenax nivalis	0	0	0	0	0	0	. 4	0	2	82	27	115	158
Gulsparv	Emberiza citrinella	0	0	0	0	0	0	28	103	272	362	156	921	3017
Ortolansparv	E. hortulana	0	0	9	7	0	0	0	0	0	0	0	13	40
Sävsparv	E. schoeniclus	0	0	—	17	501	420	158	174	38	48	13	1370	1281
Kornsparv	E. calandra	0	0	0	0	0	_	0	0	0	0	0	_	0
Summa		14178	57514	73193	96057	68136112140		993357	560104	341140 125783	125783	38223 2	38223 24798251622010	522010